

Charakteristika roku a hlavní události ve městě (zahrnuje i společenské a kulturní akce)

Leden

Začal rok, ve kterém si budeme připomínat 30. výročí sametové revoluce. Celostátní média na toto téma upozorňují už od podzimu 2018 a také Říčany se na oslavy chystají.

Říčanský starosta Vladimír Kořen si jako ústřední téma svého úvodníku v lednovém vydání městského věstníku vybral sucho. To se v poslední době stává celosvětovým problémem, Říčany nevyjímaje: *„Nenechme si základní bohatství života protéct mezi prsty. Voda z ulic nebo ze střech nám teď mizí v podzemních stokách a rychle odtéká krajinou do moří. Pojďme to obrátit. Význam může mít každý sud či nádrž u okapu rodinného domu. Svou důležitost budou mít staré i nové nebeské rybníky v krajině, tůně v potocích nebo v lesních stržích. Rozpálené Říčansko může ochladit zeleň na střechách a fasádách, pomohou i stromy v ulicích či v polích. Nebudme místem, kde se kapky vypaří ještě před tím, než dopadnou na zem. Říčany se musí na sucho připravit. Je to úkol nejen pro radnici, ale pro každého z nás. Přivítáme každý nápad, pomůžeme radou majitelům rodinných domů, s vlastníky polí a pozemků můžeme připravit projekty vhodných úprav krajiny. Uvítáme spolky, které budou chtít upravovat studánky, vytvářet přírodní hrázky pro zadržení vody nebo budou chtít čistit potoky a jejich okolí od plastů i jiného harampádí. Věřím, že nás voda spojí.“* – napsal mj. Vladimír Kořen pro lednový Říčanský kurýr do rubriky Slovo úvodem.

Začátek roku byl ve znamení mírné zimy, teploty se pohybovaly okolo 0 stupňů Celsia, objevovaly se sněhové, ale i dešťové přeháňky. Sníh se ale ve městě neudržel – déle zůstal jen např. na polích v blízkosti Marváňku nebo v okolí Olivovny. V týdnu od 21. ledna se objevily silnější noční mrazy a kolem 23. ledna se už dalo vstoupit na led zdejších rybníků – příznivci bruslení a hokeje toho mohli využít o následujícím víkendu i v několika dalších dnech.

Rybova mše vánoční pro dobrou věc

V neděli 6. ledna, na Tři krále, si mohli návštěvníci kostela sv. Petra a Pavla na Masarykově náměstí v Říčanech poslechnout skladbu Hej mistře, Českou mši vánoční Jakuba Jana Ryby. Nacvičují ji hudebníci a zpěváci z Říčan a širokého okolí již více než čtyřicet let, vystupují s ní také v Praze, Ondřejově, Hrusicích... Dlouhou tradici se daří udržovat nejen díky neutuchající energii účinkujících, dirigentů (doc. Josef „Pepík“ Zicha, Jáchym Svoboda), ale také díky velké posluchačské základně. Návštěvníci říčanského koncertu, kteří přišli až krátce před začátkem (od 17 hodin), si totiž neměli kam sednout. Všechny koncerty „Rybovky“ jsou benefiční, výtěžek z nich jde na dobročinné účely – ten z Říčan na projekty organizace Člověk v tísni.

Novou výstavu zahájil happening

Happening se konal ve čtvrtek 10. ledna od 19 hodin za drobného sněžení na zahradě Muzea Říčany. Show s ohněm, svařené víno a občerstvení navodily atmosféru k otevření nové výstavy nazvané UV INSTALACE (k vidění pak byla do 3. února a nabízela doprovodný program pro žáky základních škol). Zvláště přítomné děti ocenily ponoření do laserpoolu (do bazénu plného „vody“, ze kterého

vyjdete zcela suší). V prostorách muzea bylo připraveno občerstvení, které v prostředí nasvíceném ultrafialovým světlem svítilo (banány v čokoládě, tonik).

Připomínka činu Jana Palacha

Také Říčany se přidaly k připomenutí odvážného činu Jana Palacha před padesáti lety. V sobotu 19. ledna v podvečer za lehce mrazivého počasí se konal na Masarykově náměstí před Starou radnicí pietní akt, při kterém zazněla reprodukováná hudba se vztahem k Palachově činu (skladby Karla Kryla, Bohdana Mikoláška, Deža Ursínyho a dalších). Úvodního slova se ujal starosta Vladimír Kořen, za současné studenty promluvil Michael Eisenreich, student Gymnázia Říčany, s proslovem vystoupila také Jaroslava Tůmová z T. J. Sokol Říčany a Radošovice. Vzpomínkovou atmosféru setkání, při němž se shromáždilo kolem padesáti lidí, dotvořil plápolající oheň i státní hymna, která se rozezněla na závěr. K fotografii Jana Palacha mohli lidé už od středy 16. ledna (den, kdy se Jan Palach upálil) do začátku dalšího týdne položit květinu a zapálit svíčku. (Viz připojené fotografie k lednu 2019.)

Sportování v říčanských halách

Říčanstí sportovci jsou aktivní i v zimě, podpořeni řadou krytých sportovišť. K pravidelným atletickým závodům v tomto období patří Říčanská laťka, kterou pořádá Atletický oddíl T. J. Sokol Říčany a Radošovice. Letos se konala v sobotu 26. ledna ve sportovní hale na Škroupově ulici. V 9. ročníku veřejného závodu ve skoku vysokém závodily děti ve věku od pěti do patnácti let, podporovány svými trenéry a rodinami. Nejvyšší položenou laťku (150 cm) zdolal Matěj Hošek z Atletiky Jižní Město v kategorii starší žáci, v kategorii stejně starých dívek to byla laťka o devět centimetrů nižší.

Plesová sezona

Plesy se v sále Kulturního centra Labuť střídaly jeden za druhým a většinou v ustáleném pořadí, jak jsou organizátoři po léta zvyklí: Skautský ples (sobota 12. ledna), Myslivecký ples (sobota 19. ledna), Reprezentační ples RANCHERAS (pátek 25. ledna), Ples roku (sobota 26. ledna). Pro děti se konal v neděli 13. ledna Veselý karneval Fešáka Pína.

Únor

Únor přinesl rozmanité počasí. V noci z 2. na 3. února napadlo v Říčanech tolik sněhu, že to ochromilo dopravu (silnice ve městě byly v tu neděli zasypané) a děti si mohly pořádně zasáňkovat. I když kopců vhodných k této kratochvíli kvůli hustotě zástavby ubývá, stále tu některé jsou. Rodiny s dětmi, případně větší děti samotné, chodí sáňkovat například ke staletému dubu, ke skautské klubovně nebo na cyklostezku k Pacovu.

Říčanský masopust

O víkendu 16. a 17. února už o sobě dávalo vědět jaro – za slunečného počasí se v sobotu šestnáctého konal Říčanský masopust aneb Ladovské vepřové hody. Šlo o první ročník takového slavení masopustu, který pořádalo město Říčany s Říčanským pivovarem. Na Masarykově náměstí se od 13 do 17 hodin konal masopustní průvod v maskách s divadlem Kvelb. Hrála Malá kapela V. Kettnera a dechový orchestr ZUŠ Říčany. Vystoupily děti z folklorního souboru Mikeš a z říčanských škol, účastníci viděli řezbářskou show motorovou pilou. Odpoledne i večer si mohli zájemci pochutnat na vepřových hodech a na pivu z Říčanského pivovaru – tam se od 19 hodin konala masopustní taneční zábava.

Rozvernému průvodu, který probudil říčanské náměstí, předal starosta Vladimír Kořen krátkou vládu nad městem, farář Konstantin maskám požehnal a účastníky pohostil. Na říčanském hradě byli všichni očekáváni hradním pánem, nejvyšším sudím království Českého, panem Oldřichem ze Všechrom s chotí. Urozený pár (v podání Petra Duška a Jitky Bahenské) odměnil průvod výbornými koblihami, které věnovalo místní Pekařství Frydrych.

Únorová kulturní nabídka a pokračování plesové sezony

Sál Kulturního centra Labuť zaplnili ve středu 13. února příznivci Karla Plíhala. Hudebník žil několik let i v našem městě. Koncerty tradičně doplňuje recitací vlastní svébytné poezie. Po zdravotních problémech s rukou, které mu znesnadnily hru na kytaru, vystupuje s kytaristou Petrem Fialou. Plíhal bere do ruky především mandolu.

V Husově knihovně se ve čtvrtek 14. února konalo autorské čtení a beseda se spisovatelkou a scénáristkou Petrou Dvořákovou, jejíž knihy patří v knihovně k nejvíce půjčovaným. Debutovala knihou rozhovorů o víře Proměněné sny, za niž v roce 2007 získala cenu Magnesia Litera v kategorii publicistika.

Tradiční dětský karneval pořádala Římskokatolická farnost společně s T. J. Sokol Říčany a Radošovice v neděli 17. února 2019 v radošovické sokolovně. Muzeum Říčany zahájilo výstavu Živá Amazonie se stovkou originálních předmětů dovezených z Amazonie. Veřejnost ji mohla navštívit od 23. února do 20. června. Pozvánka na výstavu se objevila také v pořadu Tamtam, který vysílá stanice Děčko České televize.

V KC Labuť pokračovala plesová sezona těmito bály: Hasičský ples (sobota 2. února), Sokolské Šibřinky – Taneční zábava (nejen) v maskách na téma „Přijela k nám pout“ (pátek 8. února), 8. reprezentační ples města Říčany (sobota 9. února), Ples Rugby (sobota 16. února) a Farní ples (sobota 23. února). Na letošním ročníku městského plesu k tanci hráli Červení panteři a skupina Flamengos, s prvorepublikovým swingem vystoupily sestry Havelkovy a lesk akci dodalo taneční vystoupení účastníků populární televizní soutěže Star Dance Veroniky Arichtevy s Michalem Necpálem. Program obohatily i přední říčanské taneční kluby TS DANCE EB, TŠ Twist a FK Fuego. Moderovala někdejší Miss České republiky, občanka Řičan Jana Doleželová.

Březen

Přelom února a března patřil v Říčanech a dalších částech okresu Praha-východ jarním prázdninám. Školáci si užívali slunce a prodlužujícího se dne, ve výše položených polohách ještě doháněli aktivity na sněhu. Na samém počátku března na většině území České republiky zapršelo a sníh mizel.

Příběhy našich sousedů

V pátek 8. března odpoledne se v říčanském Centru Na Fialce konala slavnostní závěrečná prezentace Příběhů našich sousedů. Tento vzdělávací projekt Post Bellum se na Říčansku realizuje díky projektu MAP II v ORP Říčany. Letos se do něj zapojilo devět týmů složených z žáků 8. a 9. tříd základních škol v Říčanech a ve Strančicích. Ti všichni představili pamětnické příběhy před porotou a početným publikem. Porota nakonec přidělila nejvíce bodů žakovskému týmu ze Strančic s příběhem pamětnice Olgy Vaňkové. Stříbrnou příčku obsadil tým z 1. ZŠ Masarykovo náměstí Říčany, děti zpracovávaly příběh Františka Křížka. Na třetím místě se umístili žáci z 2. ZŠ Bezručova Říčany, kteří se věnovali příběhu Marie Kheilové. Na pódiu se ale v závěru

slavnostního odpoledne neobjevili jen vítězové. Moderátorka Barbora Kreuzerová na ně pozvala všechny zapojené žáky a kromě odměny v podobě voucherů na rozmanité zážitkové aktivity od sponzorů se jim dostalo i obrovského potlesku z hlediště. Cenu vítěznému týmu předával starosta Říčan Vladimír Kořen. Na pódiu mluvil také o tom, jak je důležité, aby se neztratil hlas našich předků – k jejich zachování přispívá i tento projekt. Presentaci doplnila výstava mapující cestu jednotlivých týmů za pamětnickým příběhem – putovala nejprve po říčanských školách, v dubnu byla k vidění ve Strančicích.

Neznámí hrdinové

Na 14. března připravili žáci 1. ZŠ Říčany ve spolupráci s Husovou knihovnou odpolední posezení s četbou. Návštěvníky knihovny čekaly příjemně strávené chvílky nad knihou Neznámí hrdinové, kterou v loňském školním roce napsali žáci z devátých tříd a škola ji vydala vlastním nákladem. Texty redigovala paní učitelka Jana Dynybilová. Z knihy četli sami žáci. Autoři vykreslili skutečné příběhy skutečných lidí – svých předků.

Mňága & Žďorp a další nabídka KC Labuť

První jarní den 20. března mohli mnozí Řičaňané oslavit na koncertě skupiny, která hraje od půlky osmdesátých a patří k nejvýraznějším českým kapelám porevoluční éry: Mňága & Žďorp. Frontman kapely, zpěvák a kytarista Petr Fiala, sál v Labuti rozezpíval a roztančil. Publikum složené převážně z třicátníků až padesátníků mj. zpívalo: *„Promoklé duše/ se vrací z práce/ autobus nikde/ tak pohovoří krátce – na zastávce/ slova nic nejsou/ a duše to vědí/ dál chybí odpovědi/ přestává pršet - v Zapadákově/ spaste svoje duše/ svoje duše/ spaste svoje duše/ svoje duše...”*

Do sálu KC Labuť mohli zájemci zavítat v březnu na tyto plesy: Ples Zdravotní a záchranné služby (sobota 2. března), Ples Jazykové školy Langfor (sobota 9. března) a Ples fotbalistů (sobota 23. března).

Duben

Teplé počasí ze začátku dubna (teploty stoupaly až ke dvaceti stupňům) vystřídalo po 10. dubnu ochlazení a déšť. Jaro se na chvíli zastavilo, první stromy nekvetly tak rychlým tempem jako loni a příroda se na rozdíl od loňska skutečně zazelenala. Po několika letech pak byla ve městě a okolí vysoká tráva zelená ještě na začátku léta.

Studený jarní víkend s Květnou nedělí

V sobotu 13. dubna dopoledne pořádal Atletický oddíl T. J. Sokol Říčany a Radošovice 5. přespolní běh kolem Olivovny. Děti ve věku 4 až 15 let závodily na trasách 150 m (ročník 2014–2015), 300 m (2012–2013), 450 m (2010–2011), 600 m (2008–2009), 1 000 m (2006–2007) a 1 300 m (2004–2005). Podle pravidel tohoto přespolního běhu nejmenší děti běhají po louce v areálu léčebny, mladší a starší žactvo musí zvládnout okruh vedoucí lesem mimo areál. Závodu se letos zúčastnilo 160 dětí z Říčan a okolí. Trenérka Jana Cílková pro květnové číslo městského věstníku napsala: *„Těší nás, že i navzdory chladnému počasí byla účast hojná a že se nám podařilo kromě sokolských dětí přilákat děti z jiných oddílů nebo i děti, které nejsou organizované. Největší konkurencí pro malé sokolky a sokoly byli ragbisté, kteří ukázali, že umí běhat.”*

V neděli 14. dubna odpoledne se konala oslava Dne Země na Říčanské hájovně. Tradiční akci pod širým nebem na louce i v prostorách hájovny pořádalo Muzeum

Říčany ve spolupráci s Ekocentrem Říčany a dalšími organizacemi za podpory města Říčany. Letošním tématem akce byl život bez odpadů (zero-waste). Návštěvníci byli vyzýváni, aby si na akci přinesli vlastní hrnek a půllitr; dopravit se měli pěšky nebo městským autobusem, který jezdil do Světic z Říčan kyvadlově. Připraven byl bohatý program, mj. zero waste dílny – zájemci si mohli vyrobit domácí balzám na rty nebo voskovaný ubrousek na svačinu. V chladnějším počasí mnozí ocenili, že se mohli zahřát u kamen umístěných v hájovně a pak u ohně na louce.

Přijímací zkoušky na gymnázia

V pátek 12. dubna a v pondělí 15. dubna se konaly přijímací zkoušky na čtyřletá gymnázia, v úterý 16. dubna a ve středu 17. dubna pak přijímací zkoušky na gymnázia osmiletá – zájemci o studium tak pospíchali i na státní Gymnázium Říčany i na zdejší soukromé Masarykovo klasické gymnázium.

Květen

Pokud platí i dnes ověřená moudrost pranostik, pak se nemusíme bát neúrody. Bude platit „Studený máj, v stodole ráj“? Májové slavnosti, které město a MAS Říčansko pořádaly 1. května na Lázeňské louce, možná kvůli chladnějšímu počasí neměly tolik návštěvníků, jak se očekávalo. Ti, kteří přišli, ale ocenili bohatý program.

Program v Říčanech na 1. máje

Májové slavnosti nahradily Festival řemesel a slavnosti bylinek. Nabízely řemeslný trh; na pódiu se vystřídaly děti z mateřských škol a žáci 1. základní školy. Dětské publikum potěšila mj. pohádka Jak se krotí princezna v podání DAP Praha. Starší účastníci obdivovali řemeslnou zručnost týmu Jaroslava Pecháčka. Se společníkem vytvořili pomocí motorových pil během dvaceti minut dvě dřevěné sochy. Program vyvrcholil koncertem populární říčanské kapely Jazzmazec. Během celého odpoledne byl k dispozici fotokoutek, kde si mohli nejen zamilovaní zdarma pořídit romantickou fotografii. V Didaktickém centru geologie byl ten den odhalen srstnatý nosorožec – betonová socha zvířete, které žilo v pravěku na území Říčan, se skluzavkou. Socha vznikla v dílně mladého sochaře Adama Velíška.

Pokládání kamenů zmizelých se zúčastnila přeživší holocaustu

Tragické osudy židovských rodin, které žily na říčanském náměstí, si připomněli 2. května v podvečer účastníci pokládání dalších Kamenů zmizelých. Na památku rodiny Elsnerovy a Strašnovovy přibýlo na Masarykově náměstí pět kamenů se jmény a daty. Slavnostní akce se zúčastnila i dcera zavražděných majitelů koloniálu, která válečné hrůzy přežila – Jarmila Horalová (rozená Elsnerová). Se sestrou a kamarádkou ze sousedství totiž odjely včas do Velké Británie. O osudech místních židovských rodin se mohli Říčané dočíst na deskách, které během května našli před místem, kde stával dům a obchod Elsnerových. (Elektronická podoba panelů je umístěna na webu místního muzea.) Hudebně doprovodilo setkání duo Cricket & Snail sérií židovských písní.

Úmrtí říčanského občana, herce Václava Postráneckého

Václav Postránecký, herec, režisér a divadelní pedagog podlehl 7. května vážné nemoci. Bylo mu 75 let. Zemřel ve svém domě v Říčanech, obklopen milovanou rodinou. Dlouholetý člen Činohry Národního divadla se narodil v Praze 8. září 1943. Říčany se staly domovem pro jeho rodinu v roce 2000. Napříč generacemi se stal nezapomenutelným v legendární komedii století S tebou mě baví svět. Ztvárnil celou řadu filmových, rozhlasových a televizních rolí, účinkoval zhruba ve 170 zejména

televizních filmech a 40 seriálech. Vedle hraní také režíroval, a to v divadle i v televizi. Na FAMU vyučoval režiséry práci s hercem. Jeho hlas k nám promlouval ústy známých světových herců třeba Dustina Hoffmana, Anthony Hopkinse či italského komika Paola Villaggia. Za dabing byl oceněn v roce 2005 Cenou Františka Filipovského. Divadelní cenu Thálie získal v roce 1995 za roli Podkolatova v Gogolově Ženitbě. V letech 2005 až 2011 byl prezidentem Herecké asociace. Občané Říčany mohli projevit soustrast v kondolenční knize, která byla umístěna od 9. do 14. května v obřadní síni Městského úřadu. Na hlavní budově radnice visela k uctění památky smuteční vlajka. Poslední rozloučení s Václavem Postráneckým se konalo ve středu 15. května v historické budově Národního divadla. Také Říčany na něj zaslaly smuteční věnec. Starosta Vladimír Kořen se zúčastnil smutečního obřadu ve strašnickém krematoriu, po němž předal pozůstalé rodině kondolenční knihu.

Červen

Oslavy Mezinárodního dne dětí probíhaly v Říčanech na mnoha místech a v režii řady organizací. Město ve spolupráci s dalšími pořadateli naplánovalo Dětský den na neděli 2. června. Slunečný horký den předznamenal počasí během celého června, které bylo v některých dnech až tropicky letní.

Dětský den města Říčany

Na novém sportovním hřišti U Říčanského lesa město uspořádalo velkou akci pro rodiny s dětmi ve spolupráci s říčanskými sportovními kluby, neziskovými a dobrovolnými organizacemi, hasiči a policií. V areálu přivítala návštěvníky brána z nafukovacích balonků, pro zájemce byla připravena sportovní i zábavná stanoviště a pestrý program na pódiu. Děti mohly vyzkoušet pumtrack i skateboard pod vedením zkušených instruktorů. Na pódiu vystoupili členové Pěveckého sboru Elišky Erlichové, Teamu GJ, Tanečního klubu Fuego, taekwonda Kwang-Gae Říčany, Tanečního studia Edity Broukalové, Taneční školy Twist a oddílu sportovní gymnastiky Říčany. Program skončil klasickou pohádkou Sůl nad zlato v podání DAP – divadelní agentury Praha. Více než dvanáct stovek účastníků si tak užilo prima dopoledne plné sportu a zábavy.

Dlouhá skluzavka na Rooseveltově ulici

V sobotu 15. června do Říčany poprvé zavítala obří vodní skluzavka dlouhá více než dvě stě metrů. V rámci celonárodní tour ji přivezla firma SLIDE CZECH. Letos to byla jediná akce svého druhu ve středních Čechách. S nápadem přišlo Žákovské zastupitelstvo, které nejen poskytlo finance ze svěřeného rozpočtu ve výši sto tisíc, ale členové se zapojili i do organizace akce. Tu zastřešilo město. Již po zveřejnění informace bylo jasné, že pokud bude hezké počasí, zájem bude obrovský. To se také potvrdilo. Na nevšední atrakci se stála dlouhá fronta. Vstupenka na celý den dotovaná městem stála v předprodeji 50 korun, na místě pak 100 korun. Skluzavku si sjelo více než tisíc zájemců. Patrně nejvíc nadšení vzbudila u dětí ve věku kolem deseti až dvanácti let. Obyvatelé přilehlé lokality se ovšem museli obrnit trpělivostí, vzhledem k omezením dopravního provozu a dalším výjimkám v tento den.

Červenec

Měsíc červenec přinesl horké počasí v prvních dnech a pak v poslední dekádě. Nejvýše se rtuť teploměru vyšplhala dne 25. července, kdy v meteorologické stanici

Praha-Libuš naměřili 35,2 stupňů Celsia. Pokračovalo tak sucho, typické pro letní období posledních let. Pršelo jen kolem půlky měsíce. V létě se ve městě pilně pracovalo – nejen na opravách silnic a chodníků, ale i na rekonstrukci městských budov.

Tři nové učebny pro říčanskou ZUŠ

Už v červnu město začalo s rekonstrukcí půdních prostor v budově Základní umělecké školy na Masarykově náměstí. Vznikají zde tři nové hudební učebny se sociálním zařízením. Docházet sem budou zájemci o hru na kytaru, housle a dechové nástroje. Po skončení stavebních prací přijdou na řadu podlahy a další drobné opravy; žáci se do nově zrekonstruovaných tříd vrátí až na druhé pololetí školního roku 2019/2020. Výuka v prvním pololetí bude probíhat v náhradních prostorách.

Stavba mateřské školy v Kuří

Město Říčany v části Kuří přestavuje nevyužitou někdejší obecnou školu na mateřskou školu. Po demolici původní přístavby stavěli dělníci novou, větší. V MŠ vzniknou dvě třídy pro celkem 46 dětí. (O dalších stavbách ve městě pojednává kapitola Místní infrastruktura.)

Příměstské tábory

Zaměstnaní rodiče hledají na léto pro své děti kromě delších táborů s pobytem mimo domov i tzv. příměstské tábory. Děti pak na tábor docházejí nebo dojíždějí do krátké vzdálenosti od bydliště. Příměstské tábory s atraktivním programem nabízí i řada říčanských organizací a podniků (Muzeum Říčany, Cesta integrace, Centrum Na Fialce, sportovní oddíly aj.).

Srpen

V srpnu bylo počasí více stabilní, udělalo radost především příznivcům teplého až horkého klimatu (rekordy 18. 8. – 32 stupňů Celsia, poslední srpnové dny od 29. do 31. 8. – 31,5 až 31, 6 stupňů Celsia – opět podle měření v Praze-Libuši), přšelo minimálně. V Říčanech a nejbližším okolí bylo nejdeštivější období od 10. do 13. srpna. Projevilo se to i růstem hub v okolních lesích.

Letní kino a jazz

Nově zakoupené nafukovací plátno vyzkoušeli organizátoři (hlavním organizátorem byl místostarosta David Michalička) poprvé při srpnovém promítání. Letní kino se konalo od 21. do 25. srpna na pěti místech v Říčanech: dvůr Husovy knihovny (film Zelená kniha), zahrada Mateřské školy Čtyřlístek (film Pulp Fiction), areál rybníka Jureček (film Ženy v běhu), louka u vodárny (film Zrodila se hvězda), Masarykovo náměstí (film Bohemian Rhapsody). Vybrané dobrovolné vstupné ve výši sto tisíc korun putuje na účet Nadačního fondu Kapka naděje pro potřeby nemocných dětí – zakladatelka Vendula Pizingerová je říčanskou obyvatelkou, šek na zmíněnou částku převzala při zářijových Říčanských slavnostech.

Prázdninovou kulturní nabídku uzavřel jazzový festival **Pohoda Džez aneb Týden jazzu v Říčanech** v restauracích po celém městě ve dnech 25. až 31. srpna.

Září

Po prázdninách, kdy je v ulicích klidněji, se do města vrátil obvyklý ruch. Říčany zaplnili školáci a doprava na cestách ke školám zhoustla. Začátek září a začátek nového školního roku provázelo deštivé a chladnější počasí. Žákům a studentům

zpříjemnila radnice nástup do školy koncertem kapely Kašpárek v rohlíku ve čtvrtek 5. září v KC Labuť.

Slavnostní otevření nového sálu

V pátek 6. září rozezněl nový sál v prvním patře říčanské Staré radnice houslový koncert Pavla Šporcla. Doprovodili ho Vilém Vlček (violoncello) a Michal Rezek (klavír). Následovala vernisáž výstavy obrazů akademického malíře, říčanského rodáka Karla Pokorného. Sál, ve kterém restaurátoři dokončili práce na záchraně rozsáhlých maleb z druhé poloviny 19. století, se tak otevřel pro veřejnost. Před téměř devíti desítkami let byl původní taneční sál rozdělen na několik menších místností a došlo ke snížení stropu. Malby byly objeveny při zahájení stavebních prací v létě 2017. Znovu objevený sál bude dějištěm koncertů, výstav, besed a dalších programů. Hudebníci ze ZUS Říčany zde najdou útočiště pro své zkoušky. V sále je instalováno koncertní křídlo Steinway & synové.

Městské slavnosti s vůní jablek

První zářijovou neděli, osmého, se konaly Říčanské slavnosti s vůní jablek. I když toto datum ještě pestrou škálu odrůd nenabízí, ranější odrůdy jsme mohli vidět i ochutnat. Říčanské Masarykovo náměstí zaplnily stánky s jablečnými a dalšími ovocnými produkty, k dispozici byla ovocnářská poradna, různé druhy občerstvení a aktivity pro děti. V nedaleké hradní zahradě byl připraven program pro malé i velké s tematikou ovoce a krajiny. Nedělní odpoledne a večer provázely koncerty hned několika uskupení – návštěvníci mohli slyšet kapely Jefferson a Jablkoň, program pak vyvrcholil večerním koncertem Čechomoru, který originálním způsobem hraje české, moravské a slovenské lidové písně. Poslouchalo a také zpívalo zaplněné náměstí.

Street Food Festival

Ulice 17. listopadu na Den bez aut 22. září patřila skvělému jídlu, pití a muzice. Organizátoři i letos přilákali na tisíce lidí. Do nabídky kulinářských specialit patřila také ochutnávka smažených červů.

Loučení s létem v Husově knihovně

Knihovna po přestěhování do Teršípova domu využívá nádvoří se zahradou směrem k Mlýnskému rybníku – prostor je v teplých dnech zabydlen stolky, židlemi a slunečníky a neslouží jen ke klidnému posezení s knihou. Letos poprvé se v něm konala série akcí – po promítání v rámci letního kina to byl koncert a autorské čtení Richarda Pachmana a vystoupení písničkáře Jana Buriana. V pondělí 23. září se v zahradě knihovny na Masarykově náměstí konalo „Loučení s létem“ – panovalo příjemné zářijové počasí a návštěvnost akce byla vysoká. Opékaly se buřty a k dispozici bylo další občerstvení, hrála kapela Blek flek a rozdávaly se knihy z přebytečných zásob knihovny.

Noc sokoloven

V pátek 27. září se v rámci Noci sokoloven konala prohlídka a další program v sokolovně na Strašinské ulici. V našem městě nenajdeme honosnou sokolovnu, jaké známe z okolních obcí. I když je Sokol Říčany a Radošovice s tisícovkou členů nejpočetnějším spolkem ve městě, využívá budovu, která vznikla po druhé světové válce jako dočasná (a slouží přes sedmdesát let!). Podvečerní a večerní program přinesl hru pro děti, promítání historických filmů a besedu s pamětníky. Zájemci si mohli prohlédnout výstavu fotografií sokoloven z jiných měst, na konec proběhla ukázková hodina Rekondiku – rekondičního cvičení nejen pro ženy.

Objev na hradě

Na pozemku mezi geoparkem a hradním areálem probíhá od léta archeologický průzkum. V místě, kde by měl vyrůst nový objekt místního muzea, probíhal geofyzikální průzkum, při kterém odborníci neinvazními metodami pozemek prozkoumali a určili linie, kde kopat. Kratší výkopy neodhalily nic zásadního, ale v tom nejdelším bylo objeveno zdivo a malá skulina – ukázalo se, že je zde tři metry dlouhé klenuté sklepení, z velké části zavalené. Sklepení můžeme podle historika Muzea Říčany Jana Boukala zařadit do období mezi zánikem hradu v pohusitském období a dočasným zánikem města Říčany po vypálení Švédy. Sklepení se pravděpodobně nalézá za branou předpokládaného hradního příkopu.

Říjen

V měsíci říjnu nás ještě hřálo teplé a slunečné počasí, venkovní akce byly proto hojně navštěvovány. Naplno se rozběhla také podzimní kulturní sezona v interiérech místních institucí.

Zlatý oříšek

O tom, kdo získal Zlatý oříšek Středočeského kraje 2019, bylo jasno v neděli 6. října. Do Kulturního centra Labuť se sjelo jedenáct semifinalistů z celého kraje – talentované děti ve věku od šesti do čtrnácti let se mohly soutěže účastnit jako jednotlivci nebo kolektivy v libovolném oboru. Porotu nejvíce zaujaly sportovní výkony biketriálové závodnice Elišky Hříbkové ze Žernovky a plavce Daniela Macha ze Sedražic u Kolína. Hrou na akordeon oslnil desetiletý Viktor Stocker z Kladrub. Zlatý oříšek starosty města Říčany získaly dívky z formace Madonna taneční školy Twist za vystoupení v rytmu rokenrolu s choreografií na motivy M. Jacksona. (Jen několik hodin před vystoupením v říčanském sále se staly držitelkami stříbrného poháru z Mistrovství světa 2019.)

Ořechobraní

Mezi řadou akcí, které se konaly venku, bylo i Ořechobraní v Ořechovce, která se nachází nedaleko rybníků Rozpakov a Srnčí za Marvánkem. V sobotu 12. října odpoledne se Ořechobraní ve velkém počtu zúčastnily především rodiny s dětmi. Byly pro ně připraveny ořechové úkoly a vyrábění, zájemci se mohli zapojit do soutěže o nejlepší ořechový moučník. Někteří z účastníků hrabali posekanou trávu a první spadané listí. Akci pravidelně na podzim pořádá Ekocentrum Říčany, to se o Ořechovku stará od roku 2012.

Výstava Osmdesátky

Ve čtvrtek 24. října byla v Muzeu Říčany zahájena výstava Osmdesátky – Jak jsme tady žili/Až do sametové revoluce. Vernisáž se konala částečně na muzejní zahradě, její součástí byl „potlach“, na němž kapela Strejda Band hrála folkové a trampské písně, opékaly se špekáčky. Tvůrci výstavy se zaměřili především na všední život v osmdesátých letech 20. století s připomínkou zákazů a omezení, s kterými tehdy museli občané Československa žít. Jedna z výstavních místností byla zařízena jako dětský pokoj z té doby, děti si v něm mohly pohrát s reálnými socialistickými hračkami. Na výstavě byly k vidění také fotografie z Říčanska osmdesátých let. Sametovou revoluci připomněly shromážděné vzpomínky současných říčanských obyvatel, tehdy teeneagerů až čtyřicátníků. Některé ze vzpomínek byly návštěvníkům výstavy dostupné v autentických nahrávkách v audio přehrávačích. Doprovodný program využívaly školy především v období kolem kulatého výročí sametové

revoluce. Návštěvníci z řad veřejnosti měli možnost zavítat na komentované prohlídky k výstavě.

Listopad

Říčany nezapomínají – takové motto zvolili organizátoři pro akce ve městě, které se konaly u příležitosti 30. výročí sametové revoluce. Město se zařadilo mezi více než třicet měst v České republice zapojené do kampaně *Nezapomeňme*, kterou uspořádala organizace Post Bellum. Ta společně s Českým rozhlasem a Ústavem pro studium totalitních režimů spravuje databázi Paměť národa s nahrávkami pamětnických příběhů 20. století. V rámci kampaně došlo k natočení celoživotních vzpomínek čtyř pamětníků spjatých s historií Říčan – Bohumila Řeháka, Oldřicha Schreiberera, Jaromíra Jecha a Karla Stanslického – a proběhly workshopy pro 9. ročníky základních škol Zítřka celá země. V neděli 17. listopadu v 17 hodin a 11 minut se rozezněly zvony po celé zemi k připomínce sametové revoluce – zněly také ty říčanské z věže kostela sv. Petra a Pavla.

Výstava fotografií Jana Šibíka 1989

V novém výstavním sále na Staré radnici byly od 7. do 30. listopadu vystaveny unikátní snímky fotografa Jana Šibíka zachycující atmosféru revolučního listopadu 1989. Na vernisáži se mohli lidé s autorem snímků setkat osobně, vyslechnout si příběhy jednotlivých fotografií a třeba se s panem Šibíkem i vyfotografovat.

Besedy k událostem před třiceti lety

V nových prostorách Staré radnice se konaly také dva diskusní večery k událostem před třiceti lety. Dne 13. listopadu proběhla beseda s Markem Bendou, současným poslancem Parlamentu České republiky a jedním z neaktivnějších pražských studentů v listopadu 1989. Přesně třicet let po vzniku Občanského fóra, 19. listopadu, se v koncertním sále Staré radnice sešli aktéři revolučního dění v Říčanech. Mezi zakladateli místní buňky Občanského fóra byli také Jaromír Jech, Jiří Černožský, Miloslava Pangrácová a Irena Moudrá.

Setkání na náměstí a koncert Spirituál kvintetu

Mnoho obyvatel Říčan slavilo 30. výročí sametové revoluce přímo v Praze, málokdo z aktivních občanů si nechal ujít příležitost podívat se ve dnech kolem výročí na Národní třídu, na Václavské náměstí, na Vyšehrad... Dnešní třicátníci až padesátníci brali na ta místa své děti, aby jim je ukázali a odvyprávěli jim kousek novodobé historie. S úctou a radostí si ovšem revoluční události mohli připomenout také přímo v našem městě. Na Masarykově náměstí u morového sloupu byl po několik týdnů instalován pomník „Ruce“ (stejný jako na Národní třídě), u kterého mohli lidé zapálit svíčku. Ve čtvrtek 14. listopadu dopoledne se na náměstí konalo setkání žáků a studentů říčanských škol, v pátek 15. listopadu vpozdvečer se na náměstí sešly všechny generace. Na pódiu se setkali současní studenti Jan Hromas a Adam Dašek s Milanem Tučkem, bývalým studentem říčanského gymnázia a tehdejším členem stávkového výboru. Sváteční atmosféru vytvořil pěvecký sbor VOX nymburgensis pod vedením předního českého kontratenoristy, cimbalisty a dirigenta Jana Mikušky. Slavnostní večer vyvrcholil koncertem skupiny Spirituál kvintet v KC Labuť.

Divadelní podzim Jiřího Šatopleta

Třiadvacátý ročník divadelní přehlídky se konal už od konce října po celý listopad. Diváci se tradičně těšili na novinku v podání domácího souboru. Divadelní spolek Tyl

připravil na čtvrtek 28. listopadu premiéru hry Michaela McKeevera Neběhej s nůžkami v ruce. Hořká komedie úspěšného současného amerického dramatika pojednává o lásce, smrti a především o smyslu života. Režíroval Jan Purkar.

Prosinec

Malebně zasněženého prosince jsme se nedočkali. Zimy posledních let nám často zkrášluje jen občasná namrzlá mlha, děti musí vzít zavděk zamrzlými kalužemi. Ty ovšem najdou jen ráno při cestě do školy a školky, při zpáteční cestě už není po ledu památky.

Výzdoba města

Kouzlo předvánočního a vánočního času pomáhá přivolat sváteční výzdoba ve městě. Stará se o ni nejen radnice, ale i majitelé restaurací, kaváren a rozmanitých obchodů, kteří pilně zdobí výlohy, rozsvěcejí v nich světýlka a před vchodem nechávají hořet svíčky. Příjemnou atmosféru jsme tak mohli zažívat na Masarykově a Komenského náměstí, v ulici 17. listopadu i na rušné Černokostelecké.

První adventní neděle

Vánoční strom byl slavnostně rozsvícen na Masarykově náměstí mezi kostelem a morovým sloupem o první adventní neděli 1. prosince. Tradičně v tento den zapaluje na pódiu starosta Říčán s kněžími římskokatolické farnosti první svíci na adventním věnci. Zaplněné náměstí sledovalo vystoupení ZUŠ Říčany, ZŠ Bezručova a MŠ Čtyřlístek. Ve výstavním sále Staré radnice se v podvečer otevřela výstava Adventní krásnohled I. – během prosince pak v tomto prostoru byla k vidění díla Jana Pillveina, Jiřího Vály, Ladislava Kočího, Zbyňka Flachse, Tomáše Hřivnáče, Evy Kočové, Adély Olivy, Marcely Graclíkové, Petry Hřivnáčové, Hynka Kašpara, Václava Kalaše a Evy Novotné.

Další prosincový program ve městě

V předvečer svátku svatého Mikuláše 5. prosince se konal na Masarykově náměstí pojednání Čertů rej. S písničkovým programem, soutěží masek, s mikulášskou nadílkou a pekelnou fire show. O druhé adventní neděli 8. prosince připravili program na Masarykově náměstí Církev bratrská, evangelické společenství Vinice, Cesta integrace, Olivova dětská léčebna a MAS Říčansko. Zastavení o třetí adventní neděli 15. prosince nachystala Římskokatolická farnost Říčany a skautské středisko Lípa Říčany – skauti měli možnost návštěvníky setkáni informovat o záměru vystavět novou klubovnu, na kterou shromažďují finance. O čtvrté neděli adventní probíhal program České Vánoce. Návštěvníky neodradilo nevlídné počasí (pršelo ostatně už na třetí adventní neděli), přivítalo je příjemné hudební vystoupení mladých muzikantů divadla SeMaFor a zahrála amatérská skupina Elišky Hoškové. Připraveno bylo občerstvení – výtěžek z prodeje věnovala lékárna U Bílého lva a hotel Pavilon na vánoční sbírku pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin. Společně s kasičkami umístěnými v dalších stáncích na náměstí sbírka vynesla 23 695 Kč. Kdo nechtěl čekat na půlnoční mši v říčanském kostele, mohl si odnést z náměstí betlémské světlo – skauti ho vozí skutečně z Betléma, místa narození Ježíše, a distribuci po Říčanech zajišťuje středisko Lípa.

Nová publikace o historii Říčán

V prosinci vyšla publikace s názvem Dějiny samosprávy města Říčany. Knihu vydalo město ke 100. výročí prvních československých komunálních voleb a zahrnuje období od roku 1605 po současnost. Autorka Markéta Žilková po historickém úvodu popisuje

sedm dějinných období (nejstarší konšelské období, regulovaný magistrát, obecní výbory za rakouské monarchie, československá zastupitelstva, poválečné národní výbory, národní výbory po roce 1948 a zastupitelstva od roku 1990). Každá část je pak členěna podle funkčních období starostů, předsedů, purkmistrů a primasů a za každé volební období jsou uvedeni jejich zástupci, radní a zastupitelé (resp. poslanci, výborové, konšelé). Součástí knihy jsou i obrazy starostů.

Obyvatelstvo

Sociální a demografický vývoj

Počet obyvatel bydlících v Říčanech k 1. lednu 2020 činí 16 658 osob. Z toho je 15 535 Čechů (7 425 mužů, 8 110 žen) a 1 123 cizinců (677 mužů, 446 žen). Podrobnější rozpis uvádí následující tabulka.

POČET OBYVATEL V ŘÍČANECH KE DNI 1. 1. 2020

	ČESKÁ REPUBLIKA	CIZINCI
JAŽLOVICE	147	34
KUŘÍ	163	21
PACOV	831	43
RADOŠOVICE	2 370	314
ŘÍČANY	10 731	616
STRAŠÍN	1 039	74
VODĚRÁDKY	254	21
CELKEM	15 535	1123
CELKEM ČR A CIZINCI	16658	

Vítání občánků

Město Říčany připravuje čtvrtletně vítání nově narozených dětí v obřadní síni na Masarykově náměstí 83. V roce 2019 přivítali zástupci města 92 říčanských občánků.

Sňatky

V roce 2019 zpracoval matriční úřad v Říčanech 118 žádostí o uzavření manželství (z toho 32 církevních obřadů). Sedmdesát devět sňatků bylo uzavřeno přímo v Říčanech (na Staré radnici, v čajovně nebo v parku Olivovy léčebny), další sňatky byly uzavřeny v obcích spadajících do správního obvodu města Říčany.

(zdroj: Odbor správních agend a dopravy, Oddělení evidence obyvatel, osobních a cestovních dokladů MÚ Říčany)

Osobnosti Říčan, výročí

Před sto lety, dne 9. ledna roku 1919, zemřel vojenský kapelník **Antonín Freiesleben** – aktivní hudebník a učitel, který lásku k hudbě dokázal dál šířit. Narodil se 27. září 1857 do rodiny obecního pastýře-slouhy Antonína Freieslebena ve Zlatníkách v okrese Praha-západ. Kdy se stal vojenským kapelníkem, není známo. Víme, že působil u pražského pěšího pluku a ovládal vícero hudebních nástrojů, za nejoblíbenější snad považoval dechový nástroj flíghorna neboli křídlovku. Kvůli nemoci však o pracovní místo přišel, musel se i s rodinou stěhovat, zažili léta nouze... Antonín pak učil hrát na hudební nástroje mladou generaci. Bydlel v Modleticích nedaleko Říčan a později i přímo v Říčanech. Hudební školu zde provozoval v ulici Olšany v domě čp. 175, a to nejspíše v letech 1912–1916, možná i déle. V jednašedesáti letech ho postihla mrtvice. Podle vyprávění dcery Anny ještě čtrnáct dní před smrtí, krátce po vzniku Československa, vítal na říčanském nádraží projíždějící vlak s prezidentem Masarykem.

Dne 7. července uplynulo 95 let od úmrtí **Eduarda Chloupeka**, prvního lékaře s univerzitním vzděláním v Říčanech. Eduard Chloupek se narodil 11. dubna 1865 v Humpolci do skromných poměrů. Rodina se později, po synových gymnaziálních studiích, přestěhovala do Říčan, kde se stal otec zaměstnancem města. Eduard vystudoval medicínu a oženil se s dcerou mlynáře z Kuří, Josefou Kolářovou. Narodily se jim tři děti (syn Stanislav se stal vyhlášeným říčanským zubařem). Ve své lékařské ordinaci začal Eduard Chloupek provozovat praxi na přelomu 19. a 20. století. Tehdejší lékaři ošetřovali pacienty od hlavy až po paty. Jeho vnuk Stanislav Chloupek ml., nyní žijící v zahraničí, ve svých zápiscích zmiňuje: „Často musel za pacienty a pacientkami v noci, jen vzácně mohl celou noc nerušeně spát. Do rodin nemocných chodil pěšky, a když to bylo dál, jezdil na kole. Někdy pro něho přijeli sedláci z okolních vesnic s bryčkou. A když přijel bohatý sedlák s autem, to se s panem doktorem celá rodina loučila, jako by už nikdy neměl přijet...“ (Říčanský kurýr č. 7–8/2019) Lékař zemřel po krátké těžké nemoci v červenci 1924.

Vesmír Říčany má 40 let. V roce 1979 to bylo poprvé, co se na louku do Dolní Světlé poprvé vypravila skupina dětí a vedoucích z Říčan. Vesmír byl původně pionýrskou organizací při 2. ZŠ Bezručova Říčany. Po listopadu 1989 tato organizace zanikla; louka, na kterou mládež jezdí, byla vrácena v restituci původním majitelům; zpřísnily se podmínky v chráněné krajinné oblasti, kde se tábory konají... Tábor nyní každoročně organizuje skupina dobrovolníků – zajišťuje dvoutýdenní pobyt dětí v nádherné přírodě Lužických hor, sportovní vyžití, zvládnutí tábornických dovedností a navázání nových přátelství. Kulaté výročí se nynější spolek Vesmír rozhodl oslavit ve dnech 13. a 14. července 2019 přímo na louce u Dolní Světlé.

Před 75 lety, 2. října 1944, zemřel válečný hrdina Říčan **Josef Koreš**. Stalo se tak v obci Hřiště u Přibyslavi, které při této příležitosti každoročně navštěvuje jeho rodina i zástupce města.

Prvního listopadu 1969, před 50 lety, **říčanští skauti ze střediska Lípa** slavnostně otevřeli **novou klubovnu**. Postavili ji vlastními silami za podpory tehdejšího vedení města. Na jaře 1968 došlo v tehdejší Československu k obnovení Junáka,

na podzim téhož roku dostali říčanští skauti k rozebrání starou chatu v Radošovicích, na jaře byla zahájena stavba v třešňovce pod Marvánkem a na podzim klubovna stála. – Takto rekapituloval Mirko Veselý-Balů ve vzpomínkovém článku pro Říčanský kurýr. Vysvětlil také neuvěřitelné tempo při stavbě klubovny: *„...motorem jistě byl i závod s časem, protože po okupaci sovětským vojskem 21. 8. 1968 byla budoucnost Junáka opět ohrožena. Hrozba se také velmi rychle vyplnila. Skautský domov byl náš ani ne celý rok – v září 1970 byl Skaut opět komunistickou mocí zakázán.“* Svůj domov skauti získali zpět až na podzim 1989 po pádu totalitního režimu.

Životní jubilea

Nejstarší občanka Říčan, paní **Ludmila Kučerová**, oslavila v únoru (24. 2.) 100 let. K životnímu jubileu paní Kučerové poblahopřál starosta města Vladimír Kořen. Kromě květiny a gratulace jí předal Pamětní list města s poštovní známkou.

Devadesáté narozeniny v průběhu roku slavili: paní **Verona Miklušová**, paní **Ročková**, paní **Marie Kabátová**, paní **Libuše Karbulková**, paní **Blažena Chodorová**, paní **Dana Habrová**, pan **Josef Řehka**, pan **Milan Ptáček**, paní **Vlasta Borovská**, paní **Emilie Pečená**, paní **Libuše Patloková**, pan **Miloslav Fridrich**, pan **Oto Komárek**, paní **Věra Kalná** a paní **Milada Blafková**. Pětadevadesáté narozeniny oslavil 11. října pan **Emil Morava**.

Mezi devadesátníky se zařadil také pan **Bohumil Řehák**. Je jedním z říčanských občanů, jejichž příběh je uložen v pamětnické databázi Paměť národa. V rámci kampaně Nezapomeňme k 30. výročí sametové revoluce byly jeho vzpomínky doplněny o další nahrávky a fotografie. Narodil se 4. června 1929 v Lipanech u Říčan na statku, na kterém hospodařil rod Řeháků již v roce 1654. Jeho otec byl za války v Lipanech osadním starostou. Syn Bohumil vystudoval Lidovou školu zemědělskou v Uhříněvsi, dále navázal studiem na Zemské rolnické škole v Liblicích, kterou dokončil roku 1947. V roce 1948 propukly plnou silou perzekuce větších zemědělců s cílem donutit je ke vstupu do JZD. Roku 1951 byl pan Řehák jako syn „kulaka“ odveden k PTP do dolů v Karviné. Práce v extrémně špatných podmínkách mu téměř zničila zrak. Po návratu z vojny jeho otce falešně obvinili a na základě vykonstruovaného soudního procesu byl poslán do uranových dolů v Jáchymově. Syna Bohumila s matkou čekalo násilné vystěhování na Českolipsko. Otec se vrátil z vězení v roce 1956, ale měl, stejně jako jeho manželka, zakázán pobyt v říčanském okrese. Proto jim syn našel místo na státním statku v Dolních Měcholupech. Tam se otec opět dočkal křivého obvinění a odsouzení k desetiměsíčnímu trestu. Teprve roku 1968 se otec mohl vrátit na statek. Požádal o rehabilitaci, byla však zamítnuta. V roce 1970 ho čekalo další vystěhování. Rok nato zemřel. Po sametové revoluci Bohumil Řehák požádal o rehabilitaci v nejkratším možném termínu, přesto se dočkal až po roce průtahů. S životem pana Řeháka je pevně spjat dramatický příběh sochy Antonína Švehly, která stojí v parku cestou z centra města na nádraží v Říčanech.

Hospodaření města

Rozpočet na rok 2019

Zastupitelstvo schválilo návrh rozpočtu města na rok 2019 na svém zasedání v prosinci 2018. Rozpočet města v roce 2019 se nese ve znamení rekordních investic, cílem je zvyšování kvality života ve městě. Martin Gebauer, zastupitel za Klidné město a předseda finančního výboru, se stejně jako v předchozích letech rozpočtu věnuje na stránkách únorového čísla věstníku Říčanský kurýr. Rozpočet zvyšuje podporu služeb občanům města, zvyšuje prostředky pro školství a kulturu, v tomto roce bude poprvé plně hradit výdaje za zlepšenou dopravní obslužnost, tj. včetně bezplatné městské dopravy a senior taxi, nebo posiluje vlastní technické služby. Martin Gebauer zmiňuje snahu města o získání dotační podpory projektů:

„Výše získaných dotací takřka 100 milionů Kč představuje 43 % z celkových investic a je výbornou vizitkou práce vedení města a zaměstnanců městského úřadu. Trvale pracují na získávání dotací z nejrůznějších výzev a programů, aby se co nejvíce znásobil efekt vlastních investičních prostředků.“

Plnění rozpočtu města

	Schválený rozpočet v Kč	Upravený rozpočet v Kč	Skutečnost k 31.12.2019 v Kč	% plnění k uprav. rozpočtu
PŘÍJMY				
Daňové příjmy (daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z podnikání, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů města Říčany, daň z přidané hodnoty, správní poplatky a místní poplatky)	282 296 000,00	293 155 860,00	322 682 590,59	110,07
Nedaňové příjmy (příjmy z pronájmů, parkovací automaty, školné, stravné, pokuty)	112 044 795,00	137 421 157,83	141 509 746,71	102,98
Kapitálové příjmy (příjmy z prodeje majetku)	7 260 150,00	13 893 199,11	13 279 845,11	95,59
Přijaté dotace	170 576 736,89	143 540 112,35	139 321 807,00	97,06
Přijaté splátky půjček	1 255 200,00	1 255 200,00	1 272 700,00	101,39
Rozpočtové příjmy běžného roku celkem	573 432 881,89	589 265 529,29	618 066 689,41	104,89
Přebytek hospodaření za minulý rok valutová pokladna	64 322 298,80	118 784 744,24	118 784 744,24	100,00
Úvěr nákup nemovitostí, cyklostezka	60 262 473,77	-38 220,43	-38 220,43	
		60 791 963,31	38 165 866,04	62,78
Příjmy celkem vč. přebytku hospodaření	698 017 654,46	768 804 016,41	774 979 079,26	100,80
VÝDAJE				
Běžné (provozní) výdaje	353 230 788,40	428 236 382,37	383 683 069,04	89,60
Rozpisové rezervy	10 867 000,00	2 535 615,97	0,00	0,00
Běžné výdaje celkem	364 097 788,40	430 771 998,34	383 683 069,04	89,07

Kapitálové (investiční) výdaje	231 616 126,31	274 695 559,50	175 973 215,72	64,06
Rezervy na investice	28 754 181,75	3 617 238,01	0,00	0,00
Investiční výdaje celkem	260 370 308,06	278 312 797,51	175 973 215,72	63,23
Rozpočtové výdaje běžného roku celkem	624 468 096,46	709 084 795,85	559 656 284,76	78,93
Splátky úvěru	73 549 558,00	59 719 220,56	55 244 934,79	92,51
termínovaný vklad			20 000 000,00	
Výdaje vč. splátky půjčky	698 017 654,46	768 804 016,41	634 901 219,55	82,58
rozdíl příjmy - výdaje	0,00	0,00	140 077 859,71	

(zdroj: Odbor finanční MÚ Říčany)

Dotace města

Dne 12. září 2018 schválilo Zastupitelstvo města Říčany pod číslem usnesení 18-07-022 program AKCE na poskytnutí dotací z rozpočtu města Říčany na rok 2019. Celková alokace pro rok 2019 byla stanovena na 1 500 000 Kč. Žádosti o finanční podporu na své projekty mohli žadatelé podle podmínek schváleného programu podávat v databázovém systému Grantys do 31. 12. 2018. Celkem bylo zaevidováno 67 žádostí o dotaci v celkové hodnotě 1 639 500 Kč.

Zastupitelstvo města Říčany schválilo na svém zasedání dne 13. 3. 2019 rozdělení finančních prostředků mezi žadatele podle doporučení Dotační komise. Celkem bude na jednotlivé projekty z programu Akce 2019 vyplaceno 1 497 500 Kč.

S žádostmi o dotaci na akce uspěly sportovní kluby, obecně prospěšné společnosti, spolky a další organizace.

Hospodářský život

Obchod a služby

Tvář Říčan se mění i díky změnám v nabídce obchodů, služeb, restaurací, kaváren apod.

Na začátku léta byla v ulici 17. listopadu otevřena nová prodejna **Dobroty** (v místě, kde bývala od třicátých let drogerie a pak krátce výtvarný atelier). Výklad laděný do barvy lila lákal především k nákupu sladkostí. Dobroty ale zůstaly otevřeny jen přibližně půl roku, pak je vystřídal obchůdek-vinotéka s posezením. Prodejna Extravíno-Extrakoše se přesunula ze suterénu KC Labuť přes silnici na adresu 17. listopadu 46 – tam donedávna sídlila samoobsluha Potraviny Rathouský. Větší prostory umožňují vystavit širokou nabídku vína a delikates.

Bistro Na Růžku na rohu Masarykova náměstí a ulice Olivova zavřelo na konci léta. Noví nájemci prostor částečně zrekonstruovali. Po přechodném provozu slavnostně zahájilo svou éru v sobotu 23. listopadu **Café Gusto**. Kavárna chce navázat

na tradici první republiky. Na pozvánce k otevření bylo uvedeno, že se tímto počinem jedná o „návrat dobrých časů do budovy z let 1939–1940 od architektů Františka Stalmacha a Jana Hanuše Svobody v návaznosti na restaurátora a kavárníka p. Aloise Bublíka“. Novinkou v Říčanech je reprodukováná hudba, která zní z nejen v kavárně, ale díky ozvučení i na ulici.

Dům na Masarykově náměstí čp. 73 (s modrou omítkou, vedle základní školy) byl v posledních letech kavárnou a čokoládovnou, v průběhu tohoto roku se vystřídali provozovatelé, na konci roku 2019 ale došlo k výraznější změně. Před Vánocemi zde otevřela italská restaurace **Angolo della piazza**. Má otevřeno denně od 9 do 22 hodin. V prostředí náměstí je to velkorysá otevírací doba (obchody, kavárna s cukrárnou a další služby zavírají nejčastěji v 17 až 18 hodin, Café Gusto má otevřeno do 19 hodin, stejně tak ve všedních dnech Dhaba Beas, Kebab má otevřeno do 21 hodin, jen Turbo Pizza má otevřeno do 22 hodin, v pátek a v sobotu až do 24 hodin).

V Mánesově ulici 391, cestou z centra města k nádraží, je od října nově otevřeno **Okýnko** – pultový prodej pečiva a kávy. Ve stejném domě jako prodejna je i pekárna. Říčanaři si brzy zvykli na kvalitní chléb, bagety a další slané i sladké pečivo. Nabídka se stále rozšiřuje a přizpůsobuje rytmu roku, před Vánocemi se pekly vánočky. Jednadvacátého prosince zveřejnilo Okýnko na Facebookovém profilu, co už pekaři a další zaměstnanci upekli a připravili: 3093 bochníků chleba, 3125 makovek, 2340 namazaných krajíců, 1538 croissantů, tisíc koláčů.

V Říčanech-Radošovicích nedaleko autobusové zastávky „U nemocnice“ se na adrese Černokostelecká 92/61 objevila soukromá školička **Říčánek** – přestěhovala se sem z dřívějšího místa v Barákově ulici. (V této budově býval v minulých letech Dům v zahradě a pak restaurace).

Zdravotnictví a péče o obyvatelstvo

Říčany, které v roce 2019 obhájily prvenství v indexu kvality života (více v pasáži věnované politickému a veřejnému životu města), se pyšní dobrou dostupností zdravotní péče a také **hustou sítí lékáren**.

V roce 2019 lze využít služeb těchto lékáren: **Lékárna Atrium**, Černokostelecká 2555/22a (otevřeno Po-Pá: 9:00-19:00); **BENU- lékárna**, Baráková 237, Centrum Lihovar Říčany (otevřeno Po-Ne: 8:00-20:00); **Lékárna Dr. Max**, Štefánikova 247/2 (otevřeno Po-Pá: 7:30-18:00); **Lékárna Dr. Douba**, Masarykovo náměstí 58 (otevřeno Po-Pá: 8:00-18:00; So 8:00-12:00); **Lékárna U Bílého Iva**, Černokostelecká 154/27a (otevřeno Po-Pá: 7:30-18:00; So: 7:30-12:00); **Lékárna DPS - Levná pilulka**, Komenského nám. 1850 (otevřeno Po-Pá 8:00- 19:00).

Politický a veřejný život města

Jak stanoví směrnice města, do šesti měsíců od komunálních voleb má proběhnout jmenování nových **osadních výborů**. Volby do osadních výborů Jažlovice, Kuří,

Pacov, Strašín a Voděrádky proběhly na začátku roku s těmito výsledky: **Jažlovice** – Ivan Belko (předseda), Jiří Sýkora, Jakub Novák, Zuzana Dubová, Stanislava Provazníková; **Kuří** – Tomáš Kořán (předseda); Josef Fiala, Josef Zmeškal, Roman Vít, Karel Chaloupecký, František Dohnal, David Kakeš; **Pacov** – Věra Krejčová (předsedkyně), Andrea Klapálková, Václav Černý, František Drahotínský, Jiří Jiroušek, Václav Steinhaizl, Ondřej Sýkora; **Strašín** – Tomáš Nejedlý (předseda), Ivan Přívětivý, Ivana Svetlíková, Helena Lacinová, Dominik Landkammer, Eva Formánková, Leontín Ditrich; **Voděrádky** – Vladimíra Hubatová - Vacková (předsedkyně), Vladana Hoskovcová, Alena Kallová, Rudolf Hořínek, Lada Petržílková. Koordinátorkou osadních výborů je Andrea Jurková.

Radnice chce v letech 2020 až 2022 investovat přes 18 milionů korun ze svého rozpočtu, případně využít dotační výzvy, do **revitalizace říčanských sídlišť**. To, co by se mělo konkrétně v lokalitách změnit, probírali zástupci města přímo s rezidenty, obyvateli říčanských sídlišť Olivovna, Kavčí skála, Komenského náměstí i bytových domů v ulicích Domažlická, Bezručova a Haškova. Posloužila k tomu „sousedská grilování“ v těchto lokalitách, která se uskutečnila během května. Obyvatelé sídlišť by se měli v nejbližších letech dočkat nových laviček, zeleně, hřišť a sportovišť, stanovišť kontejnerů, ale i míst pro grilování nebo na komunitní zahrádky. Dialog vede radnice také o zklidnění provozu a parkování pro rezidenty. Na neformálních setkáních byli kromě vedení radnice přítomni architekti města z oddělení investic, občané se potkali s městskou policií nebo s technickou správou města.

Radní města Říčany **Vladimír Polánský** (Klidné město) dne 10. května 2019 rezignoval na mandát zastupitele města a vzdal se i pozice projektového manažera. Práci pro město již nebude vykonávat z důvodu onemocnění, které vyžaduje dlouhodobou léčbu. Mandátu zastupitele se ujal první náhradník politického hnutí Klidné město vzešlý z říjnových komunálních voleb. IT manažer a konzultant **Jan Antoš** složil slib na květnovém jednání zastupitelstva. Zvolen byl i nový člen rady. Tím se stal **Petr Auředník** (Klidné město), který je zastupitelem druhé volební období.

V červnu měli občané možnost rozhodnout o umístění projektů přihlášených do **třetího ročníku participativního rozpočtování Překvapte Říčany**.

Do rozhodování o pěti milionech se od 2. do 16. června zapojilo 685 hlasujících s trvalým pobytem, z toho 552 elektronicky a ostatní navštívili kontaktní místa nebo stánky na městských akcích. Přijít s nápadem i hlasovat může každý občan Říčan starší 15 let.

Absolutním vítězem s 338 hlasy se stal námět na nákup přístrojů AED (**automatický externí defibrilátor**). Těmito přístroji může i naprostý laik poskytnout kvalitní první pomoc, resuscitaci, a zachránit tím lidský život. Jejich umístění bylo vytipováno Na Fialce u plavčíka, v Infocentru na Masarykově náměstí, na Sportovišti u lesa a v DPS na Komenského náměstí. Občanům není lhostejné ani **hospodaření s dešťovou vodou**. **Opatření na její zadržení v krajině** při správné údržbě turistických a místních komunikací získalo podporu jen o pět hlasů menší než defibrilátory. Pouze o osm hlasů méně získal projekt, který si dal za cíl **vznik lučních ploch**, které by nejen krásily město, ale poskytly potravu pro včely, motýly a další užitečné opylovače. Oblíbené **dopravní hřiště**, kde se děti učí, jak se chovat jako

chodci i cyklisté, si přálo modernizovat 269 hlasujících. V kategorii velkých projektů do dvou milionů zvítězilo s poměrně velkým náskokem. **Kultivaci stanovišť separovaného odpadu** upřednostnilo 186 hlasujících před **hřištěm pro všechny v Pohodovém údolí**, které získalo 160 hlasů.

Systém hlasování D21 umožňuje přidělit kladné i záporné hlasy. Výsledné pořadí pak vyjadřuje větší shodu občanů. Celkem bylo do participativního rozpočtování přihlášeno 19 nápadů v kategorii malých projektů do 500 tisíc korun a 7 zamýšlených počínů v kategorii velkých projektů do 2 milionů.

Desítky říčanských občanů se podle výzvy spolku Milion chvilek účastní **demonstrací proti politice současného českého premiéra Andreje Babiše**. Setkání na Masarykově náměstí v Říčanech se konala v pondělí 13. května, v úterý 28. května a v neděli 17. listopadu. Říčané se účastnili také dalších protestních shromáždění v Praze, z nichž největší byly celonárodní demonstrace na Letné v neděli 24. června a v sobotu 16. listopadu.

Říčany v roce 2019 obhájily prvenství v **indexu kvality života** mezi 205 obcemi s rozšířenou působností a Prahou. Společnost Obce v datech, s. r. o., sleduje vývoj indexu kvality života v těchto hlavních kategoriích: zdraví a životní prostředí, materiální zabezpečení a vzdělání, vztahy a služby. Dohromady se v těchto kategoriích hodnotí 29 kritérií. Starosta Říčan Vladimír Kořen výsledky okomentoval takto: *„Máme z obhajoby prvenství samozřejmě velkou radost. Chtěl bych ale pogratulovat skokanům, kteří v rámci této datové analýzy poskočili i o několik desítek příček nahoru. Zajímavý je pozitivní trend hned u několika jihomoravských obcí v okolí Brna. Je mnoho věcí, které radnice nemůže přímo ovlivnit. Ale je také spousta věcí, kde starosta, zastupitelé i úřad můžou odvést spoustu dobré práce. Hlavní je vidět, kde obec pokulhává, na co se zaměřit. Tuhle zpětnou vazbu projekt Obce v datech dává. I Říčany mají své chyby – velké množství dopravních nehod, nedostatek kapacity ve školkách a školách, máme špatný výsledek v indexu znečišťovatelnosti a máme málo přírodně cenných a chráněných území. Držím kolegům starostům palce, ať se jim daří věci zlepšovat.“* (www.obcevdtech.cz)

Výroční konference **sítě partnerských měst**, kam patří také Říčany, proběhla 15. až 17. listopadu 2019 v Dainville na severu Francie. Na programu byla pravidelná výměna zkušeností, informací a stanovení programu na příští rok. Říčany jsou v této síti velice aktivní. Na mezinárodní úrovni naše město reprezentuje řada sportovních oddílů (basketbalistky SK Slunéčko, stolní tenisté, florbalový tým, ragbisté, fotbalisté z FK Říčany), členové žakovského zastupitelstva, ZUŠ Říčany. Tradiční je zapojení mládeže do Youthcampů – zde se setkávají děti z německého Grabow a z Říčan, aby si našly nové kamarády a poznaly, jak se žije v jiné zemi a co nás spojuje. V roce 2019 se věnovaly rozdílným mezi životem ve městě a na vesnici. Na zkušenou jezdí za hranice také pracovníci městského úřadu. Odbor životního prostředí vyrazil do dánského Albertslundu a delegáti odboru investic, územního plánování a kancelář starosty na městský úřad do Borkenu. V květnu Říčany hostily delegaci v čele se starostkou Borkenu a v srpnu celý pěvecký sbor z Albertslundu, který si zazpíval v průběhu jazzového týdne.

Církev

Duchovní a věřící místních církevních společenství hledají společnou řeč a účastní se společných setkání a modliteb. **Ekumenická bohoslužba** se tento rok konala v úterý 22. ledna od 18 hodin v římskokatolickém kostele svatého Petra a Pavla v Říčanech. Za Boží blízkost a požehnání pro naši zemi prosili zástupci společenství z Říčana a okolí: Římskokatolická církev, Českobratrská církev evangelická, Pravoslavná církev a Církev bratrská. Promluvu pronesl duchovní **Českobratrské církve evangelické** Jiří Ort.

Ten byl také autorem úvodníku v dubnovém čísle městského věstníku Říčanský kurýr. Na velikonoční téma se rozepsal: „...*Ježíš mluví o něčem jiném – žádná společnost ani žádné náboženství nemá právo určovat, jakou kdo má mít identitu. Protože každého člověka přijímá Pán Bůh a přijímá ho bez podmínek. Že je to iluze? Právě velikonoční zvěst přichází s ujištěním, že není. Křesťané vyznávají, že Bůh Ježíše z Nazareta vzkřísil. Že se přiznal k němu osobně se vším, co přinesl. K jeho nabídce přijetí. Znovu a znovu se s tím pereme. Znovu a znovu jako křesťané selháváme v prezentaci Ježíšovy základní zvěsti o přijetí. Znovu a znovu se snažíme si přijetí osobně zasloužit a vyžadujeme to pak logicky i u druhých. Zlobíme se na druhé, že nechápou, jak mají žít. Je nám smutno ze sebe, protože i my osobně selháváme. Já selhávám a je mi smutno. A do toho přichází velikonoční zvěst o bezpodmínečném přijetí. Okouzluje mě, jak nám naše představy neustále dává do uvozovek. Ano – je to velice prosté. Je to o životě, ve kterém smíme přijmout sami sebe i druhé. Protože jsme přijati. Dennodenně vidíme kolem sebe strach i jej sami zažíváme. Bojíme se ohrožení našich jistot, našich představ, a proto se ostře vymezujeme vůči druhým. Moc bych vám všem přál, aby vám byly právě Velikonoce se svojí zvěstí posilou, která nás zbaví strachu z toho, že selžeme, která nás zbaví zloby na druhé, že selhávají. Která nám umožní těšit se ze života.*“

Každé Velikonoce na Bílou sobotu se říčanští křesťané potkávají na Masarykově náměstí při **Celonárodním čtení Bible**.

Církev bratrská zve zájemce během roku na nedělní bohoslužby, které se nejčastěji konají v kulturním sále U Boudů v Kolovratech. Pravidelnou akcí říčanského sboru, kterou navštěvuje i říčanská veřejnost, je Legoprojekt se stavěním městečka ze stavebnice Lego (v roce 2019 se projekt konal v kapli Olivovy dětské léčebny v termínu 14. až 20. ledna). Další akcí je Říčanská kuličková liga – ta proběhla od dubna do září na kuličkovém hřišti v parku por. Koreše v Olivově ulici.

Římskokatolická církev je provázána s životem města během celého roku. Její duchovní se zapojují do městských slavností a jsou zváni k žehnání nově otevíraných prostor. Díky poloze kostela svatých Petra a Pavla na Masarykově náměstí vnímají církevní svátky a život farnosti obyvatelé z okolí a kolemjdoucí.

Ve čtvrtek 21. června v podvečer se konal program **Pocta svatému Petru a Pavlu**. Barokní koncert hudby a slova připravila Markéta Žilková.

Poutní mše svatá se konala v neděli 30. června od 9.30 hod. Celebroval ji nový opat premonstrátského řádu Daniel P. Janáček, O. Praem, který ten den poprvé navštívil Říčany. (Kněze do služby v říčanské farnosti vysílá právě premonstrátský řád se sídlem v Praze na Strahově.) V chladném říčanském kostele (a horkém letním dni) vtipkoval, že dal Řičanům přednost před venkovní bohoslužbou na Svaté Hoře. Nového opata uvítal před začátkem bohoslužby přímo v kostele říčanský starosta Vladimír Kořen. V ten den také farář Konstantin Petr Mikolajek, O. Praem oznámil, že i v dalších pěti letech zůstává v Říčanech. Toto léto mu totiž končí druhé pětileté období působení. Po mši se farníci přesunuli na blízkou farní zahradu a do farní stodoly k bohatému občerstvení.

V sobotu 13. července, na svatou Markétu, se od 14.30 hod. u křížku v Předboři, na rozhraní čtyř cest, konala **mše svatá s prosbou o požehnání pro tento kraj a za úrodu**. V deštivém počasí stihl P. Konstantin bohoslužbu odsloužit mezi dvěma lijáky. Na bohoslužbu dokonce dorazilo přes pole skromné procesí s křížkem.

V neděli 13. října zavítal do Řičan P. Daniel Peter Janáček, opat strahovských premonstrátů – k **svátosti křesťanské dospělosti** přistoupilo čtrnáct biřmovanců.

O týden později, 20. října, se v prostředí farní zahrady a stodoly konal **jarmark na misijní účely**.

Česká katolická charita

Tříkrálová sbírka, spojená s Charitou České republiky a římskokatolickou církví, se konala jako každý rok na přelomu prosince a ledna i v Říčanech a okolí. V letošním roce bylo zapečetěno 18 kasiček. Marie Junková, vedoucí Farní charity hodnotila: *„Jednu jsme měli do rezervy, ale nakonec se ještě přihlásila ke koledování jedna rodina, a tak byly všechny kasičky využité a některé byly naplněné opravdu „po okraj“.* Po rozpečetění kasiček na Městském úřadě v Říčanech jsme byli překvapeni, jaké množství peněz se může do kasičky vejít – jedna skupinka vybrala 13 526 Kč! Celková částka činila úžasných 93 070 Kč! Byla to druhá největší suma, kterou jsme od roku 2002 vybrali.“ Darovanými finančními prostředky podpořili místní lidé projekty Arcidiecézní charity Praha: Materiální a potravinová pomoc nejchudším lidem v ČR, Poradna Magdala – pomoc obětem násilí, Vybudování centra sociálních služeb Farní Charity Vlašim, Ozdravný pobyt běloruských dětí v Praze, Podpora nemocnice v Ugandě. Větší část peněz se vrátí do zdejší Farní charity (65 %) a budou použity na akce pro seniory a nemocné, na výpomoc potřebným rodinám ve spolupráci se sociálním odborem Městského úřadu Říčany, jako podpora hospice v Čerčanech a Domova pro seniory v Mukařově.

Jak dopadla sbírka celkově? V pražské arcidiecézi se vybralo skoro 8 milionů a v celé České republice více než 119 milionů. K tomu se ještě musí připočítat skoro milion, který se vybral jako DMS při vysílání Tříkrálového koncertu, který uvedla Česká televize. Partnerem Charity ČR je Česká spořitelna. Zaměstnanci spořitelny na pobočkách po celé republice zpracovávají výtěžek zcela zdarma, a to již od samotného vzniku Tříkrálové sbírky. Pro představu: 15. až 18. ledna 2019 byl na centrálním pracovišti České spořitelny v Praze zpracován výtěžek Tříkrálové sbírky v částce 3 439 394 Kč. Zaplnil 67 zapečetěných vaků, v nichž se nacházelo 10 606 bankovek a 114 345 mincí. Samotné přepočítání mincí a bankovek zabralo třem

pokladníkům čistých 16 hodin práce. Celkový výtěžek sbírky 119 milionů korun je tak kvalifikovaným odhadem tvořen zhruba z 367 000 ks bankovek a 4 000 000 ks mincí.

Na podzim a na jaře se koná **humanitární sbírka** pro Diakonii Broumov. V roce 2019 mohli lidé donést ošacení, lůžkoviny a potřeby pro domácnost na Masarykovo náměstí ke kostelu ve dnech 14. května a 8. října.

Místní infrastruktura

Doprava a spoje

Největší investice říčanské radnice půjdou v roce 2019 do **komunikací a vodárenské infrastruktury** (další do školství). Město Říčany pro tento rok hospodaří s investičním rozpočtem ve výši cca 260 milionů korun. Nejvýznamnější investiční akce, které hodlá město realizovat v letošním roce, se připravují již několik let nebo jejich realizace odstartovala již v loňském roce. Největší část rozpočtu půjde do oblasti vodárenské infrastruktury a rekonstrukcí či staveb komunikací, zhruba v objemu 146 milionů korun. Stavbaři dokončí vodovodní přivaděč a řady, které přivedou vodu do více než stovky nemovitostí na Strašíně, Pacově a Radošovicích. Bude pokračovat příprava projektu rozšíření kapacity ČOV Říčany (Čistírna odpadních vod) na kterou v loňském roce město získalo dotaci. Stavba by mohla začít nejdříve v závěru roku 2019. Po dokončení by se měla kapacita říčanské čistírny navýšit na téměř 21 tisíc ekvivalentních obyvatel.

I v tomto roce pokračují práce na **opravě ulice Politických vězňů**. Loni došlo k opravám od křížení s Cestou svobody směrem k ulici Rýdlova. Od letošního jara pokračují práce od Cesty svobody opačným směrem k Finančnímu úřadu.

V průběhu dalších let by mělo dojít k **úpravě celého okolí přednádražního prostoru**.

Na konci roku 2019 se Říčané dočkali vydláždění plochy od podchodu pod nádražím k ulici Politických vězňů. Prostor získal na půvabu díky osázení stromy – v dlažbě vznikly plochy čtvercového půdorysu, do kterých byly stromy vsazeny a pak přikryty kovovou mříží. Mírné počasí umožnilo sázení uprostřed zimy. (V únoru 2020 pak přibýly kostky k posezení v blízkosti stromů.)

Během jara a léta proběhla **rekonstrukce silnice III. třídy v úseku z Lipan do centra Říčan** v délce 1,6 km, kterou spravuje Krajská správa údržby silnic Středočeského kraje. Obyvatelé lokality se obávali, zda nedojde k rozšíření silnice, ale její parametry zůstaly stejné. Oprava proběhla pouze v rozsahu stávající stavby bez rozšiřování vozovky a jiných zásadních úprav. (Stavební práce začaly v březnu 2019 první etapou v nezastavěné části obcí, kde navázaly na již opravený úsek na hranici s hlavním městem a pokračovaly na křížení s dálničním přivaděčem II/101 Říčanská. V květnu začala druhá etapa od Říčanské směrem do centra k ulici Rooseveltova.) Na konci července byly práce realizované z krajského rozpočtu dokončeny. Na ně pak navázala investice města do opravy chodníku – ten se v ulici Lipanská, která vede od Rooseveltovy ulice směrem do kopce, nacházejí jen v dolní

části a měří přibližně padesát metrů. Místo má díky některým domům v ulici, které si zachovávají vzhled z první poloviny 20. století, dodnes venkovský ráz. Nedaleko je ulice V Hliníku, jejíž název odkazuje na cihelnu, která zde v minulosti stávala.

V létě **ubyla na Masarykově náměstí parkovacích míst** ve prospěch místa k relaxaci. Stolky, židle a slunečníky umožňují obyvatelům i návštěvníkům města posedět v centru města a třeba se i naobědvat – to začali lidé využívat a nosit si sem jídlo z okolních podniků (Dhaba Beas, Kebab Istanbul). Omezení parkování vyvolalo bouřlivé reakce především na Facebooku, ozývali se hlavně odpůrci tohoto kroku. Vadí jim především kvůli návštěvám pošty. V blízkosti náměstí **přibyla parkovací místa pod hradem**, na ploše vedle autoservisu v Rooseveltově ulici.

V průběhu roku 2019 se pracovalo na **cyklostezce** v délce čtrnácti kilometrů, která propoje Kolovraty, Říčany, Světice, Strančice, Všestary a Mnichovice. Práce pokračují v roce 2020.

Od léta až do konce roku byl uzavřen průchod z ulice Podskalí na Lázeňskou louku. Proběhla zde demolice původní lávky a vznikl nový dřevěný most, který bude součástí budované cyklostezky – ta povede podél dětského hřiště a dál ulicí Na Obci, ulicí U Kamene, kolem skautské klubovny k hrázi rybníka Marvánek a dále původním úvozem nad Marvánekem, kolem nově vysazených remízků až na hráz rybníka Rozpakova a dál na Světice.

Stežka vede i územím, na které se dřív běžně lidé nedostali, propojuje tak centrum Říčan s odlehlejšími lokalitami. Jeden z takových úseků vede od říčanské čistírny odpadních vod podél Říčanského potoka a areálu rozestavěné věznice.

Cyklostezka procházející městem i přírodou má většinou asfaltový povrch. Její budování tak vzbudilo u části obyvatel Říčan nevoli – o záměru položit na cyklostezku asfaltový povrch se dozvěděli nejčastěji z městského věstníku až v době, kdy mělo město příslibu dotaci Evropské unie. Také pisatelka těchto řádků byla rozčarovaná z informace, že z jedněch z posledních polních cest v Říčanech mají být asfaltky. Mnozí občané si uvědomují, že krajina tím ztrácí přirozené prvky. Do konfliktu s vedením města šel v tomto tématu Zbyněk Havlíček a další členové spolku Farma zvířat v Říčany (zvířata z farmy – osel, ovce, husy – patřila po léta k lokalitě blízko skautské klubovny, byla vítaným zpestřením především pro rodiny s dětmi při procházkách cestou na Marvánek). Spolku se podařilo při plánování cyklostezky zabránit instalaci veřejného osvětlení v úseku mimo město, mezi poli. Vznikla „Petice proti asfaltovému povrchu cyklostezky přírodou Ladova kraje“. Níže uvedenou petici, vloženou na internet 29. května, podepsalo k poslednímu prosinci 168 lidí z Říčanska, okolí Prahy i z jiných krajů. Text petice:

Přes čtyři sta stromů a patnáct tisíc metrů čtverečních keřů padlo za cyklostezku „Do Prahy na kole“ z Kolovrat do Mnichovic. Z důvodu zásahu do kořenové zóny stávajících stromů lze očekávat chřadnutí a úhyn dalších jedinců.

Z odborného pohledu arboristy lze potvrdit, že šlo o zdravé stromy a řadě z nich bylo možné se vyhnout.

Jsme spolek, který má mimo jiné za cíl ochranu přírody a krajiny. Projekt chystaný několik let nám ukázali těsně před odevzdáním na dotace. Nebylo už možné do něj příliš zasahovat. Docílili jsme odstranění veřejného osvětlení navrhovaného po celé délce říčanského úseku.

Pokácené stromy a narušení mizejících biotopů již nezachráníme, můžeme ale usilovat o změnu povrchu.

Nevýhody asfaltu, na které hlavně chceme upozornit, jsou značné ohřívání povrchu i okolí, zhoršená orientace ve tmě, zatížení krajiny, větší náročnost na prostor pro pohyb strojů při realizaci, zasypaní kořenových systémů stromů okolo cesty neprodyšným a nepropustným povrchem. Nevhodně mění ráz krajiny. Řada cyklistů považuje asfalt za nudný povrch a pro běžce i chodce nepřináší relaxační účinek.

*Jakmile jej jednou do krajiny dáte, už tam zůstane. Stezka, která bude vypadat jako další silnice, ráz krajiny Ladova kraje změní. **Vadí nám ignorování toho, že existuje mnohem ekologičtější, venkovu bližší a k přírodě šetrnější varianta, a to povrch z mlatu.***

Tento úsek je prvním úsekem plánované cyklostezky Praha – Vídeň, a to, jak se k němu vyjádříme, může mít vliv na její podobu po celou její cestu.

V prázdninovém a zářijovém čísle městského věstníku pak byla otištěna výměna názorů mezi Zbyňkem Havlíčkem a starostou města Vladimírem Kořenem a pak mezi Lenkou Havlíčkovou (manželkou Z. Havlíčka) a starostou (kde sdělil, že pan Havlíček zná dokumentaci několik let, asfalt umožňuje jízdu na in-line bruslích, elektrokolech pro seniory..., ale uznal, že pro životní prostředí je vhodnější mlát, rozhodly tak ale zastupitelstva několika obcí, upozornil, že pan Havlíček využívá neoprávněně pozemky města a že sám p. Havlíček prosazoval větší kácení, které také on prováděl, doplnil, že na zakázkách města do loňského roku vydělával tři čtvrtě milionu korun, od letošního roku došlo ke změně v zadávání).

Hasiči

Jednotce Sboru dobrovolných hasičů Říčany zařídilo město **nový vůz** za téměř milion korun. V areálu Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje v Říčanech předalo vedení města dne 4. března nový hasičský dopravní automobil Ford Transit Kombi L3 350 Trend jednotce Sboru dobrovolných hasičů Říčany. Při významné události pro místní dobrovolné hasiče byli přítomni i radní Středočeského kraje pro oblast bezpečnosti a zdravotnictví Robert Bezděk, Dalibor Zeman, ředitel územního odboru Kolín HZS Středočeského kraje, a velitel stanice Říčany Roman Hejzlar. Za nastoupené členy výjezdové jednotky Sboru dobrovolných hasičů města Říčany převzal nový hasičský dopravní automobil velitel jednotky SDH Říčany Zdeněk Kavka. Nový vůz nahradí staříčkou Avii A30 vyrobenou v roce 1976. Město na nákup automobilu získalo dvě dotace. Poděkování za poskytnuté finance patří Generálnímu ředitelství HZS ČR za 450 000 Kč a Středočeskému kraji za 300 000 Kč. Z vlastních zdrojů dofinancovalo město částku 163 550 Kč do celkové kupní částky 913 550 Kč včetně DPH.

Městská policie

Na přelomu roku 2019 a 2020 se lidé v okolí Prahy začali bát o svůj majetek – odehrála se totiž série vloupání do domů a bytů a pachatele se nedařilo dopadnout.

Říčany se vloupání dotkla pouze okrajově. Kriminalisté s ní spojují pouze čtyři případy. Počet vykradených domů, bytů či chat přímo v Říčanech nepřesáhl dvacet případů za celý rok, přičemž zloději se vloupali do 10 rodinných domů. **Bezpečnostní situace** je tak mnohem klidnější než v okolních obcích. Během prosince se starosta města Vladimír Kořen domluvil s městskou policií na úpravě priorit – zvýšila se hlídková činnost v rizikových oblastech.

Podle informací Policie ČR došlo za rok 2019 v katastru Říčán celkem k 17 vloupáním do bytů a rodinných domů. Ostražití by měli být lidé z bytovek v okolí Komenského náměstí, kde je evidováno několik vykradených bytů. Mimo katastr Říčán se zvýšil také počet vloupání do chat, včetně přespání, bez výraznějších škod. Objektivně ale oproti roku 2018 statistiky prokazují nárůst. Předloni se zloději vloupali do domů pouze osmkrát. Nicméně před deseti lety policisté evidovali téměř 50 případů. K snížení počtu trestné činnosti přispělo nejspíš rozhodnutí vedení města v roce 2015 o navýšení počtu strážníků téměř o polovinu původního stavu. Více hlídek v ulicích znamenalo snížení trestné činnosti a jiných protiprávních činů. K zajištění větší bezpečnosti a k objasňování kriminality pomáhají policii i kamerová zařízení a úsekové měření. V Říčanech se na místě bývalé věznice chystá výstavba Středočeské správy Policie ČR. Sloužit by tu mělo více než 500 policistů.

Životní prostředí

V lesích kolem Říčán jsou **přemnožení divočáci**. Jiří Pánek z Okrašlovacího spolku napsal do místního věstníku: *„Lesy jsou kompletně přeorané, nyní vyšli do okolí lesů až na hranici zastavěného území. Totálně rozryté jsou louky a pole, ale i ostatní pozemky – a to až za ploty obytných objektů a samozřejmě i chat. Nejedná se jen o Říčany, ale i okolní obce. Například v Mirošovicích došlo i k rozrytí zahrad. Bylo by potřeba stavy divočáků razantně snížit na únosnou hranici. Chtělo by to akci koordinovanou třeba svazkem obcí „Ladův kraj“. Je také možné se inspirovat u jiných obcí, jak na tuto situaci reagují. Například státní zástřelné navyšují z obecních rozpočtů. Také organizují hromadné hony, kdy se počty odstřelených divočáků pohybují v desítkách až stovkách kusů. A to by nám už výrazně pomohlo. (Říčanský kurýr č. 1/ 2019)*

K jaru v Říčanech patří akce **„Do práce na kole“**. V měsíci květnu město podporuje a propaguje dopravu do zaměstnání na kole, ale i na koloběžce, pěšky či v běhu. Letos se akce zúčastnilo více než 100 registrovaných soutěžících. Další desítky žáků a studentů dojížděly do škol. Vítěz kategorie jednotlivců, zástupce Policie ČR, najel za květen při cestách do práce více než 1250 km!

Podobně jako v Ostravě, Praze 11 nebo v Kladrubě se i v Říčanech budou sekačky objevovat v několika oblastech méně často. Namísto toho dostanou podporu **louky**, které se budou sekat třeba jen dvakrát do roka. Důvodem je zadržování vody v krajině, zvyšování biodiverzity a také estetické důvody. Říčany upravily plán sečí. Spolu s oddělením technické správy se vedení města dohodlo, že na některých místech omezí sekání trávy. Půjde například o pás nad tratí od cyklostanu směrem k uhelným skladům, dále o oblast na Komenského náměstí, mezi ulicemi Pomezí

a Šeříková, Na Vyhlídce a Zaječí. Seč se omezí také na několika menších prostranstvích: pod ulicí Jižní, na konci ulice 5. května a na křižovatce ulic Černokostelecká a Bílá. Nižší intenzita sekání bude ještě na okrajích města – pod hřbitovem a v údolí Rokytky pod retenční nádrží. Na radnici se také hovoří o nižším využívání postřiků. Herbicidy (kromě dalších vlivů) mají na svědomí úbytek hmyzu, který je důležitý kvůli opylování rostlin, recykluje živiny, je potravou pro další živočichy.

Kolem Říčan vznikají **nové remízy** – v šesti lokalitách v katastru Říčan, Jažlovic a Voděrádek nechalo město vysázet celkem 145 stromů a 11 236 keřů. Izolační zeleň budou zpočátku chránit oplocenky. Všechny výsadby mají charakter stromo-keřového remízu. Ty ke krajině neodmyslitelně patřily před intenzifikací zemědělství. Samotné remízy tvoří směs dubu, javoru a jilmu. V pásu kolem remízu budou vysazeny sazenice keřů (brslen, trnka, kalina, hloh, růže šípková a líska). Výsadba zeleně příznivě ovlivňuje snížení vodní a větrné eroze, prašnosti a hluku. Různé typy zeleně přispějí k zvýšení biodiverzity. Potravu a úkryt zde najde mnoho živočichů a ptáků. Město získalo na projekt dotaci od Ministerstvem životního prostředí na základě výzvy č. 59 OPŽP. Cena projektu je necelé tři miliony korun a dotace pokryje 80 % způsobilých výdajů projektu.

V pátek 13. září začala celorepubliková akce **Sázíme budoucnost**. Česká příroda se už nyní potýká s následky klimatické změny. Také v Říčanech a okolí suchem oslabené stromy napadá nejen kůrovec, ale mnohá další onemocnění. Masivně schnou borovice, břízy, lípy či javory. Dramaticky se mění lesy i městská zeleň na obrovských plochách. Hledá se způsob, jak se s rychlým nárůstem teplot vyrovnat. Nadace Partnerství proto ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí připravila celonárodní program výsadby deseti milionů stromů. Do projektu se hodlají velmi aktivně zapojit také Říčany. Starosta města Vladimír Kořen se účastnil i zahájení na půdě Poslanecké sněmovny ČR. Právě výsadby parků, polních cest či mezi a remízků kolem Říčan sloužily jako příklad dobré praxe. Zapojení do projektu pro Říčany znamená najít a vysadit v rámci iniciativy kolem 16 tisíc stromů, právě tolik je obyvatel našeho města. Město Říčany proto hledá ulice, kde by obyvatelé o výsadby stáli. Hledají se také majitelé pozemků, zejména polností a veřejných prostranství, kde by stromy mohly dlouhodobě růst. Podobně jako v Aleji Říčaňáků by stromy měly konkrétního patrona. Město například hodlá organizovat výsadby stovek stromů podél nově budované cyklostezky.

Ke konci roku 2019 přispěli k akci Sázíme budoucnost **pracovníci městského úřadu** v Říčanech, a to třemi ořešáky u restaurace Oliva a třemi jeřáby u podjezdu železniční tratě.

Na pracovním nasazení neubrala ani nepřízeň počasí. Dalších šest stromů pak vysázeli zaměstnanci úřadu na Sportovišti u lesa. Stín na sportovišti poskytnou například okrasné višně, okrasné hrušně a jasan. Vedle pracovníků úřadu se s nadšením zapojil **starosta města Vladimír Kořen a místostarosta David Michalička**.

Školství, sociální oblast

Město začalo **s přestavbou školy v Kuří na mateřskou školu**, kde vznikne 46 nových míst. V roce 2020 má být škola hotová.

Největší investice v oblasti školství se stále projektuje. **Stavba nové budovy základní školy** na Komenského náměstí se již intenzivně připravuje několik let. Začátek stavby, pokud vše půjde dobře, by měl být na přelomu roku 2019–2020. V letošním roce dosáhnou investice do školství 52 milionů korun.

Zápis do 1. ročníku všech základních škol, které zřizuje město Říčany, proběhl 5. dubna. Zápis do mateřských škol, zřizovaných městem Říčany, se uskutečnil 2. května. Město už řadu let využívá v souvislosti se zápisem do škol elektronický systém, kam rodiče vloží potřebná data před samotným zápisem a tím se celý proces velmi urychlí.

Dne 12. března proběhl sedmý ročník soutěžní přehlídky **Pěvecké mláďí**. Soutěž se uskutečnila pod patronací místostarostky města Říčany Hany Špačkové a organizuje ji ZUŠ Říčany společně s městem Říčany a KC Labuť v rámci programu spolupráce škol PATRIOT. V letošním roce se soutěže zúčastnilo téměř 50 žáků z říčanských škol i školek. Soutěž proběhla ve třech kategoriích a podle předvedeného výkonu soutěžící získali bronzové, stříbrné či zlaté pásmo.

V porotě zasedli učitelé hudební výchovy z říčanských škol – Martin Mužík (ZŠ Bezručova), Mária Vlčková (ZŠ U Říčanského lesa), Martina Červená (ZUŠ Říčany) a Jindřiška Šebestová, absolventka ZUŠ a laureátka ústředního kola pěvecké soutěže MŠMT 2018. Role předsedkyně se ujala nezávislá porotkyně profesorka Jana Nováková, která vyučuje zpěv na Vyšší odborné škole herecké v Praze. Organizaci soutěže a roli tajemníka převzala Hana Javorská ze ZUŠ Říčany a korepetice zajistil učitel ZUŠ Petr Malínek a absolvent klavírního oddělení František Korynt, také ze ZUŠ. Úroveň pěveckých výkonů se každým rokem zlepšuje. Na předvedených výkonech bylo vidět, že soutěžící věnovali přípravě dostatečnou pozornost. Žádné dítě neodešlo s prázdnou, každý soutěžící dostal diplom a malou hudební odměnu. S organizací akce pomohli žáci ze ZŠ Bezručova – Eliška Mašková přehlídku moderovala a Kryštof Peterka se staral o mikrofony.

Třikrát rychleji oproti běžné výuce se mohou školáci z říčanských škol učit anglický jazyk. Umožňuje jim to metoda využívající multimediální technologie a nejnovější vědecké výzkumy. **Výukový program DynEd** nechala radnice zavést do tří základních škol, kde je zřizovatelem. Jeden a půl tisíce žáků prvních i druhých stupňů může individuálně studovat s programem DynEd i doma. Program byl pořízen stejně jako vybavení pěti počítačových učeben z patnáctimilionové dotace z fondů Evropské unie.

Na adrese Masarykovo náměstí 13/12 se 4. listopadu odpoledne slavnostně otevřel **Koloběh** – charitativní projekt, který zvítězil v říčanském participativním rozpočtování 2018. Ředitelka Koloběhu Eva Hazdrová Kopecká pro městský věstník napsala: *„Z původní představy občasně otevřené garáže se realita díky podpoře města rozrostla do podoby překrásného prostoru přímo v srdci Řičan. V domě s čp.*

13, zrekonstruovaném v duchu původní podoby domu z konce 19. století, nacházejí reprezentativní prostor nejen dobročinný obchod, ale i rozmanité aktivity pro různé skupiny obyvatel, včetně seniorů, maminek na mateřské či dětí, ale nejlépe všech dohromady. Chceme být skutečným prostorem pro mezigenerační setkávání." (Říčanský kurýr č. 11/ 2019) Koloběh do života uvítal starosta Vladimír Kořen (a věnoval do prodeje lucernu v podobě londýnské telefonní budky), farář římskokatolické farnosti Konstantin Petr Mikolajek, O.Praem prostoru požehnal. Obchod byl otevřen od půl páté odpoledne do osmi večer, aby si ho zájemci mohli nejen prohlédnout, ale také si v něm v klidu nakoupit. Vše, co se nabízí v Koloběhu ke koupi, jsou dary – a sortiment je široký: oblečení, nádobí, knihy, hračky, sportovní potřeby. K nakupování zvou originálně naaranžované výlohy i zboží vystavené před vchodem. O aktuální nabídce jsou zájemci informováni na webových stránkách a na Facebooku této příspěvkové organizace. O účelu využití výtěžku každé čtvrtletí rozhodnou členové Sociální komise města. Dobrovolníci zaměstnaní v Koloběhu pracují zcela nezištně, podílejí se také na organizaci pořádaných akcí.

Péče o seniory

První cyklus **virtuálních přednášek U3V Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy** probíhal premiérově v Říčanech od října 2018 do letošního března. Dvacet dva posluchačů se účastnilo 20 přednášek na téma „Zdravé stárnutí“. Město podpořilo studium seniorů z Říčan finančně a technicky. Dům s pečovatelskou službou poskytl prostor. Osvědčení o absolvování prvního roku studia obdrželo dvacet dva účastníků univerzity třetího věku od garanta programu, Lékařské fakulty v Plzni. Slavnostní předání za účasti místostarostky Hany Špačkové proběhlo v obřadní síni Staré radnice dne 20. března 2019. Kromě osvědčení obdrželi posluchači jako bonus nahrávku všech přednášek, které si v prvním roce kurzu vyslechli. Pravidelně každé pondělí se v DPS na Komenského náměstí scházeli studenti z řad seniorů. On-line přenos z Lékařské fakulty v Plzni jim nabídl pestrou škálu přednášek předních odborníků z různých oblastí medicíny. I virtuální přednášky dávají posluchačům možnost komunikovat s přednášejícími, a to prostřednictvím e-mailu během přednášky i po jejím skončení. Všech 22 studentů, kteří absolvovali první ročník studia, má zájem pokračovat i ve druhém roce. Poté obdrží Osvědčení Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy o absolvování celé virtuální univerzity, a to v červnu 2020 přímo ve starobylém Karolinu v Praze. Ředitelka Domu s pečovatelskou službou Senior Iveta Závodská o přednáškách řekla: *„Já samozřejmě tuto akci hodnotím velmi vysoko, je to naprostá novinka, se kterou jsme neměli žádné zkušenosti a která se ukázala jako mimořádně kvalitní aktivita pro naše seniory. V této souvislosti musím pochválit pracovníky IT odboru města, kteří nám každý týden perfektně připravují a nastavují techniku.“* V ceně kurzu 600 korun byla i publikace, která slouží jako učebnice s názvem Člověk ve zdraví i v nemoci s podtitulem Podpora zdraví a prevence nemoci ve stáří. Občané Říčan měli kurz z poloviny hrazený městem.

V úterý 19. března se konala **první Rada starších po podzimních komunálních volbách**. Setkání na radnici se zúčastnilo deset říčanských občanů – seniorů, kteří se zajímají o dění kolem sebe, o aktivní život ve městě nebo v DPS Senior. Rada se bude setkávat vždy jednou za měsíc, mimo letní prázdniny.

Tělovýchova a sport

O tom, že Říčany jsou městem sportu, se můžeme každý den přesvědčit na hřištích, ve sportovních halách i na stezkách v Říčanech a okolí.

Jedním z historicky nejpoblárnějších sportů, spojených s naším městem, byl a je **volejbal**. Nyní se po mnoha letech vrací zpět do Říčan na vrcholové úrovni. Říčany od sezony 2018/2019 hrají 2. ligu volejbalu žen. Ambice týmu a celého říčanského volejbalu jsou veliké. Dlouhodobým cílem je postup do extraligy žen. Tým je tvořen bývalými oporami státní reprezentace a hráčkami ze zahraničních soutěží.

Žáci a dorostenci **FK Říčany** se na začátku ledna vydali na zájezd do partnerského města Borkenu. Zde se ve svých kategoriích zúčastnili fotbalového halového turnaje. V polovině března začaly první jarní zápasy krajského přeboru pro žákovské a dorostenecké oddíly.

Mužstvo mužů „přezimovalo“ v tabulce na 7. místě a bude chtít své postavení v nadcházející sezoně vylepšit. Nejmenší oddíly školičky, mladší a starší přípravky vyběhnou na trávník k prvním zápasům okresního přeboru počátkem dubna.

Na sportovišti v areálu školy U Říčanského lesa zahájila na konci jara provoz **lezecká stěna**. K jedinečnému pumptracku a adrenalinové betonové vaně na skateboard tak přibyla další atraktivní disciplína. Zkušeni zájemci o lezení s vlastním vybavením i bez něj mají možnost lézt v době provozu hřiště (kromě pondělí a středy od 16 do 20 hodin, kdy je stěna pronajata Horolezeckému oddílu Říčany).

Lezení s lanem i bez jisticích pomůcek, takzvaný bouldering, je však nutné provozovat za dodržení pravidel bezpečného volného lezení a pouze na vlastní odpovědnost. Každý návštěvník je před započítím sportovních aktivit na stěně povinen zhodnotit svůj aktuální zdravotní stav, fyzické možnosti, své schopnosti a zkušenosti s aktivitou volného lezení. Zkušeni lezci, kteří bezpečně ovládají techniku jištění, mohou přijít s vlastním vybavením i bez něj. Vybavení si mohou zapůjčit po složení zálohy 500 Kč. Návštěvník starší 15 let je povinen předložit průkaz totožnosti. Je také nutné zapsat se při vstupu na stěnu do knihy návštěv. Po zaplacení vstupního poplatku a seznámení se s provozním řádem umožní správce areálu vstup ke stěně. Je přísně zakázáno lézt na horní plochu stěny a lezení za mokra.

Venkovní lezecká stěna s vnitřní konstrukcí z ocelových lehčených profilů v žárově zinkované úpravě je opláštěna přesně spasovanými laminátovými panely. Panely připomínají skutečnou skálu. Půdorys lezecké stěny je nepravidelného obdélíkového tvaru rozměru 8,1 x 3,1 m. Výška stěny je 10,3 m. Výhledově bude možné rezervovat si termín a čas v rezervačním systému na webu města.

V tomto roce slaví **75 let existence Rugby club Mountfield Říčany**. Klub v roce 1944 založil s partou dalších nadšenců legendární Josef Kohout. Přátelé, fanoušci, bývalí hráči a hráčky, funkcionáři a spoluobčané z Říčan s aktivními hráči slavili v sobotu 21. září po celý den. Program oslav byl velmi pestrý. Reprezentační týmy České republiky do šestnácti a osmnácti let nastoupily proti výběrům z Frankfurtu. Účastníci oslav se společně podívali na velkoplošný přenos utkání Mistrovství světa – Nový Zéland versus Jižní Afrika. Ve večerním programu vystoupila jazzová kapela.

V rámci týdne oslav se v Říčanech uskutečnily i zápasy mládeže, ve kterých se střetly národní týmy ČR, Polska, týmy německého Frankfurtu a Říčan.

Události v České republice a ve světě, kultura a sport

Leden

Šestého ledna vyhrála Karolína Plíšková na turnaji v Brisbane svůj dvanáctý titul na okruhu WTA v kariéře.

Dne 7. ledna uvedla Česká televize první díl seriálu Most!, dílo scénáristy Petra Kolečka a režiséra Jana Prušinovského. Hlavní roli hraje Martin Hofmann.

Dne 16. ledna několik set lidí na Václavském náměstí v Praze uctilo zapálením svíček památku studenta Jana Palacha, který se na tomto místě před padesáti lety upálil. Pietní shromáždění se konala i na jiných místech v zemi, připojily se také Říčany (viz zápis lednových událostí ve městě).

Únor

Olympijská vítězka ve snowboardkrosu Eva Samková je poprvé mistryní světa. V americkém Solitude 1. února získala medaili, která jí dosud chyběla.

Tisíce lidí bez elektřiny, zpožděné vlaky a letadla, mnoho obcí bez autobusového spojení. Silné sněžení zasáhlo 3. února většinu Čech, na Moravě se začaly zvedat hladiny řek.

Legendární cestovatel Miroslav Zikmund, jehož proslavily cesty s Jiřím Hanzelkou, oslavil 14. února sté narozeniny.

Dne 17. února byl Andrej Babiš na sněmu hnutí ANO opět zvolen předsedou, dostal 86,5 procenta hlasů. Místopředsedy jsou Jaroslava Pokorná Jermanová, Radek Vondráček, Richard Brabec a Petr Vokřál.

Dne 27. února se ve vietnamské Hanoji sešli severokorejský vůdce Kim Čong-un a americký prezident Donald Trump. Šlo o jejich druhé setkání. Schůzka skončila krachem. Aktéři se rozešli předčasně a bez dohody.

Březen

Sedmého března přivítal americký prezident Donald Trump v Bílém domě českého premiéra Andreje Babiše.

Vedení ODS vyloučilo 16. března ze strany poslance Václava Klause mladšího. Klaus se s ODS podle stranických špiček už déle názorově rozcházel.

V anketě Fotbalové asociace vyhrál Tomáš Vaclík, brankář FC Sevilla. Za ním skončili Pavel Kadeřábek a Tomáš Souček. Výsledky ankety byly vyhlášeny 18. března.

Dne 23. března byl na slavnostním večeru v pražském Rudolfinu vyhlášen Český lev. Filmové ceny v 26. ročníku soutěže získali: kategorie nejlepší film: Všechno bude, nejlepší režie: Olmo Omerzu (Všechno bude), hlavní role: Karel Dobrý (Hastrman) a Jenováfa Boková (Chvilky), televizní film: Dukla 61, seriál: Dabing Street, mimořádný přínos kinematografii: Věra Plívová-Šimková.

Na Slovensku vyhrála prezidentské volby protikorupční aktivistka, advokátka Zuzana Čaputová. Ve druhém kole porazila 30. března Maroše Ševčoviče.

Duben

Bývalý fotbalový reprezentant Antonín Panenka dne 1. dubna dostal za celoživotní postoj hlavní cenu Českého klubu fair play.

V proslulé pařížské katedrále Notre Dame vypukl 15. dubna požár. Postupně se zřítil sanktusník a propadla se střecha.

Prezidentem Ukrajiny se stal 21. dubna dřívější herec Volodymyr Zelenskyj. Porazil prezidenta Petra Porošenka.

Dne 29. dubna vyšly tisíce lidí do ulic vyjádřit nesouhlas se jmenováním Marie Benešové do funkce ministryně spravedlnosti. V Praze se protestovalo na Staroměstském náměstí. Protesty organizoval spolek Milion chviliek v rámci kampaně Milion chviliek pro demokracii.

Květen

Televize HBO nasadila 7. května minisérii Černobyl. Ta se vrací do jara 1986 k explozi ukrajinské jaderné elektrárny.

Ve volbách do Evropského parlamentu, které se konaly 24. a 25. května, uspělo sedm stran: ANO, ODS, Piráti, koalice TOP 09 a STAN, SPD, KDU-ČSL a KSČM. Vítězné hnutí ANO získalo 21,2 procenta hlasů a šest křesel. Vládní ČSSD dostala necelá čtyři procenta a ztrácí tak dosavadní čtyři křesla.

Víc než roční rozhodování Gabriely Koukalové (sportovkyně roku 2017), jestli se vrátí k biatlonu, se 28. května uzavřelo oznámením, že s profesionálním sportem končí.

Dne 30. května se odcházející slovenský prezident Andrej Kiska v Lánech rozloučil s českým prezidentem Milošem Zemanem. Kiska byl na své poslední oficiální zahraniční cestě coby hlava státu.

Červen

Dne 2. června teploty v tomto roce poprvé dosáhly tropických hodnot, v Plzni a v Řeži u Prahy bylo 30,2 stupně Celsia.

Václav Klaus mladší představil 10. června novou politickou stranu s názvem Trikolóra – hnutí práv občanů.

Od 15. června má Slovensko poprvé v čele státu ženu. Zuzana Čaputová složila slib. Na první zahraniční návštěvu přijela 20. června tradičně do Česka. Na Pražském hradě ji přivítal Miloš Zeman.

Hvězda Bostonu a reprezentace David Pastrňák vyhrál 17. června potřetí za sebou anketu o nejlepšího českého hokejistu. Druhý skončil Tomáš Hertl, třetí Jakub Voráček.

Na demonstraci proti premiéru Andreji Babišovi přišlo 23. června na pražskou Letnou 250 tisíc lidí. Akci pořádal spolek Milion chvilék.

Dne 28. června začal 54. ročník filmového festivalu v Karlových Varech. Hlavní hvězdou byla Julianne Moore, na festival přijela převzít Křišťálový globus za přínos kinematografii.

Červenec

Zpěvák Karel Gott oslavil 14. července osmdesáté narozeniny. V Praze se vyprodala eurobankovka s jeho portrétem.

Ve stejný čtrnáctý červencový den slavila tenistka Barbora Strýcová první grandslamové vítězství v životě. Ve finále čtyřhry spolu s Tchajvankou Sie Šu-wei porazily kanadsko-čínské duo Dabrowská, Sü 6:2, 6:4.

Připomněli jsme si, že před padesáti lety američtí astronauti Neil Armstrong a Edwin „Buzz“ Aldrin přistáli na Měsíci. Stalo se to 20. července 1969 ve 20 hodin a 17 minut.

Bývalý starosta Londýna a exministr zahraničí, pětapadesátiletý otec pěti dětí Boris Johnson byl 23. července zvolen předsedou Konzervativní strany. V čele britské vlády vystřídal Theresu Mayovou. Čeká ho úkol dokončit brexit, odchod Spojeného království z Evropské unie.

Srpen

Spojené státy prožily ve dnech 3. a 4. srpna jeden z nejkrvavějších víkendů. Od soboty do neděle zahynulo na třicet lidí, přes padesát bylo zraněno. Masakry spáchali střelci v El Pasu a v Daytonu.

Dne 15. srpna měl českou premiéru film Tenkrát v Hollywoodu, nový snímek Quentina Tarantina. Hlavní role hrají Leonardo DiCaprio a Brad Pitt.

V České republice jsme si připomněli 21. srpen 1969. Před padesáti lety ozbrojené síly rozmetaly shromáždění občanů, kteří připomínali okupaci Československa.

Čtyřicetiletá Markéta Pechová, které ve dvanácti kvůli rakovině amputovali pravou nohu, přeplavala kanál La Manche. Z Anglie do Francie doplavala za 12 hodin a 31 minut.

Olympijský vítěz judista Lukáš Krpálek získal 31. srpna zlatou medaili na mistrovství světa v kategorii nad 100 kilogramů.

Září

Dne 1. září si Poláci v Gdaňsku a ve Varšavě připomněli první výstřely druhé světové války, od nichž uplynulo osmdesát let. Německý prezident Frank-Walter Steinmeier požádal Poláky o odpuštění. Ceremonie se zúčastnil i český prezident Miloš Zeman.

V kauze Čapí hnízdo, v níž je za podvody s dotacemi Evropské unie stíhán i premiér Andrej Babiš, dochází v září ke zvratu. Státní zástupce Jaroslav Šaroch, který kauzu dozoruje, v poslední den lhůty, 2. září, rozhodl nepodat obžalobu na premiéra. Názor Jaroslava Šarocha potvrdil 13. září jeho nadřízený – trestní stíhání Andreje Babiše a jeho blízkých zastavil šéf pražského městského státního zastupitelstva Martin Erazím. Rozhodnutí v kauze Čapí hnízdo může zvrátit nejvyšší žalobce Pavel Zeman. Prezident Miloš Zeman 19. září řekl, že případné Babišovo stíhání, pokud by bylo obnoveno, plánuje zastavit. Využil by takzvané abolicie.

Sté narozeniny oslavila 8. září Meda Mládková, sběratelka umění, zakladatelka Nadace Jana a Medy Mládkových a Musea Kampa. Žila v exilu a po roce 1989 se vrátila do Československa.

Basketbaloví reprezentanti šokovali na mistrovství světa v Číně, které se konalo od 31. srpna do 15. září. Senzačně skončili šestí, navíc si zajistili účast v kvalifikaci na olympiádu. Ve finále Španělsko porazilo Argentinu 95:75.

Na klimatickém summitu v New Yorku vystoupila 23. září mladá švédská aktivistka Greta Thunbergová. Světové vůdce v emotivním projevu zkritizovala za nečinnost v boji se změnami klimatu.

Říjen

V Lánech se 2. října setkali prezidenti visegrádské čtyřky. Miloš Zeman uvítal Zuzanu Čaputovou ze Slovenska, Jánose Ádera z Maďarska a Andrzeje Dudu z Polska.

Slavnostní vyhlášení Cen Thálie se uskutečnilo 5. října v historické budově Národního divadla. V činohře byli oceněni Lucie Trmíková a Viktor Dvořák, v opeře Kateřina Kněžíková a Ondřej Koplík, v muzikálu či operetě Martina Šnytová a Vojtěch Dyk. Ceny za celoživotní mistrovství dostali Helena Kružíková (činohra), Ladislav Mrkvička (činohra), Gabriela Beňačková (opera), Zdenka Kratochvílová (tanec) a Věra Vlková (muzikál a opereta). Cenu za přínos divadlu získal Zdeněk Svěrák.

Nobelovu cenu míru získal 11. října etiopský premiér Abiy Ahmed, který se zasloužil o podpis mírové dohody mezi Etiopií a Eritreou a zahájil ve své zemi demokratické reformy.

Dne 12. října se Česko v katedrále svatého Víta zádušní mší, kterou sloužil kardinál Dominik Duka, rozloučilo s Karlem Gottem. Zemřel 1. října, jeho fanoušci a především fanyanky se s ním loučili také 11. října na Žofíně – tam přišlo přes čtyřicet tisíc lidí.

Letitý spor o zdanění finančních náhrad z církevních restitucí 15. října skončil. Ústavní soud se postavil proti tomuto záměru, a tak 380 milionů korun ročně zůstane církvím a náboženským společnostem.

Fotbalisté Slavie podlehli 23. října doma Barceloně v Lize mistrů 1:2. Za soupeře hrál i Lionel Messi.

U příležitosti 101. výročí republiky prezident Miloš Zeman vyznamenal 36 mužů a 6 žen. Řád bílého lva dostal 28. října jeho předchůdce Václav Klaus.

Listopad

Přes tisíce škol zůstalo 6. listopadu zavřených – učitelé se připojili ke stávce, kterou kvůli platům vyhlásily školské odbory.

Hokejisté vyhráli 10. listopadu turnaj Karjala v Helsinkách. Porazili Švédsko 3:1, Rusko 3:0 a Finsko 3:2.

V sobotu 16. listopadu odpoledne se v rámci kampaně Milion chviliek pro demokracii konalo shromáždění občanů na pražské Letné. Letenskou pláň zaplnilo téměř tři sta tisíc lidí –připomněli si události před třiceti lety a protestovali proti působení Andreje Babiše v čele státu. Byla zde představena nová podpisová výzva k obraně demokracie v naší zemi.

V neděli 17. listopadu si Česká republika připomněla události z listopadu 1930 a 30. výročí sametové revoluce. U Hlávkovy koleje v Praze si lidé připomněli památku Jana Opletala. Z Albertova vyrazil odpoledne studentský průvod, který přesně kopíroval trasu studentů v listopadu 1989. Po jeho skončení se pak konala řada kulturních akcí včetně velkého koncertu z Václavského náměstí.

Strana TOP 09 si 24. listopadu zvolila nové vedení. Předsedkyní se stala Markéta Pekarová Adamová. Prvním zástupcem se stal Tomáš Czernin.

Policejní Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu zahájil 26. listopadu stíhání Miloše Jakeše, Lubomíra Štrougala a Vratislava Vajnara za vinu zneužití pravomoci v souvislosti se střelbou na hranicích.

Evropská komise poslala 29. listopadu audit ke střetu zájmů Andreje Babiše.

Prosinec

Ursula von der Leyenová z Německa a Charles Michel z Belgie dne 1. prosince oficiálně stanuli v čele nejvýznamnějších orgánů Evropské unie. Van der Leyenová vystřídala v Evropské komisi Jeana-Clauda Junckera, Michel v Evropské radě Donalda Tuska.

Nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman zrušil 4. prosince rozhodnutí pražského žalobce Pavla Šarocha, který v létě zastavil stíhání premiéra Andreje Babiše. Stíhání čtyř obviněných, Babišových rodinných příslušníků, naopak končí. O den později prezident Miloš Zeman potvrdil, že v případě premiéra neuplatní abolici.

Adventní dobu poznamenala tragédie v ostravské nemocnici. V čekárně Fakultní nemocnice Ostrava útočník zastřelil sedm lidí a tři zranil. Dvačtyřicetiletý vrah Ctirad Vitásek se pak na útěku sám střelil do hlavy.

Nemocnice v Benešově 11. prosince zkolabovala: celý počítačový systém byl mimo provoz, od technologií ji odstříhli hackeři. Nemocnice přestala přijímat pacienty,

zrušila plánované operace a nedokázala provádět ani základní vyšetření, například rentgen.

Populární televizní soutěž Stardance vyhráli 14. prosince herečka Veronika Khek Kubařová a tanečník Dominik Vodička.

Síň slávy českého hokeje přijala nové členy. Dne 15. prosince se jimi stali olympijští vítězové Milan Hejduk a Jiří Slégr, mistr světa z roku 1985 Radoslav Svoboda a masér Miroslav Martínek.

(Převzato z Magazínu Dnes + TV č. 52/2019, upraveno, doplněno.)

Odešli v roce 2019

26. ledna – český herec **Luděk Munzar** (* 20. 3. 1933)

5. února – český filmový režisér **Václav Vorlíček** (* 3. 6. 1930)

6. února – britská spisovatelka **Rosamunde Pilcherová** (* 22. 9. 1924)

9. února – český herec a dabér **Petr Oliva** (* 14. 2. 1943)

18. února – český kameraman **Stanislav Milota** (* 9. 3. 1933)

19. února – německý módní návrhář **Karl Lagerfeld** (* 10. 9. 1933)

26. února – český herec a producent **Jiří Pomeje** (* 13. 12. 1964)

28. února – český herec **Jiří Pecha** (* 12. 11. 1944)

7. března – česká herečka a dabérka **At'ka Janoušková** (* 16. 3. 1930)

12. března – romská zpěvačka **Věra Bílá** (* 22. 5. 1954)

14. března – český herec **Stanislav Zindulka** (* 5. 5. 1932)

23. března – český zpěvák **Daniel Nekonečný** (* 29. 6. 1966)

13. dubna – slovenský hokejista a trenér **Ján Starší** (* 17. 10. 1933)

20. dubna – český hokejista a trenér **Luděk Bukač** (* 4. 8. 1935)

24. dubna – český herec a dabér **Jaroslav Kepka** (* 14. 8. 1935)

29. dubna – český fotbalista **Josef Šural** (* 30. 5. 1990)

7. května – český herec **Václav Postránecký** (* 8. 9. 1943) – více v pasáži věnované květnovým událostem
7. května – český hokejista **Adam Svoboda** (* 26. 1. 1978)
20. května – rakouský pilot formule 1 **Niki Lauda** (* 22. 2. 1949)
29. května – český spisovatel, politický vězeň **Jiří Stránský** (* 12. 8. 1931)
28. června – český agronom a politik **František Čuba** (* 23. 1. 1936)
5. července – český lékař, zakladatel dětské onkologie **Josef Koutecký** (* 31. 8. 1930)
29. července – herec a kaskadér **Zdeněk Srstka** (* 26. 9. 1935)
5. srpna – český fotbalista **Josef Kadraba** (* 29. 9. 1933)
16. srpna – americký herec **Peter Fonda** (* 23. 2. 1940)
5. září – český malíř, člen Divadla Járy Cimrmana **Jaroslav Weigel** (* 2. 1. 1931)
15. září – americký zpěvák a skladatel **Ric Ocasek** (* 23. 3. 1944)
26. září – francouzský prezident **Jacques Chirac** (* 29. 11. 1932)
1. října – český zpěvák **Karel Gott** (* 14. 7. 1939)
6. října – česká herečka **Vlasta Chramostová** (* 17. 11. 1926)
6. listopadu – český politik **Jan Stránský** (* 24. 12. 1940)
15. listopadu – český režisér **Vojtěch Jasný** (* 30. 11. 1925)

Fotografie přiložené ke kronice pořídil městský fotograf Rudolf Flachs, dále pocházejí z archivu kronikářky Renaty Skalošové, z archivu Muzea Říčany a Ekocentra Říčany.